Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 253 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Spalio-October 30, 1947 ★ ★ ★ Metai XXXVII. Dienraščio XXIX

Kriklas

John Howard Lawson.
Anglijoje.
Demokratinė Sąjunga
Nelegalizuota.
Mes Už PR!
Rašo R. MIZARA

Ne - Amerikinis Komitetas įkaltino žymųjį Hollywoodo rašytoją **John Howard Lawson'ą** už tai, kam pastarasis jį "paniekino."

"Paniekinimas" glūdėjo tame: Mr. Lawson'as ryžosi padaryti pareiškimą, liečiantį pagrindines Amerikos piliečio teises, laiduojamas mūsų krašto konstitucijoje.

Atrodo, jog šis dalykas pasieks aukščiausįjį šalies teismą, nes Lawson'as nėra tas asmuo, kurį bent kas galėtų lengvai stumdinėti ir jo pilietines teises įžūliai paneigti.

Lawson'as, be to, supranta, kad už jo nugaros stovi ne tik padorieji Hollywoodo rašytojai, direktoriai ir aktoriai, bet ir visa pažangioji Amerikos visuomenė.

★ ★ ★

Apie Ne-Amerikinio Komiteto pirmininką, Mr. Thomas'ą, Lawson'as šitaip išsitarė išleistajame lapelyj:

"Jis yra smulkus politikieriukas, tarnaująs galingesnėms pajėgoms. Tosios pajėgos siekiasi įvesti mūsų kraštan fašizmą..."

(Kai šie žodžiai buvo parašyti, gauta žinių, jog dar trys žymūs rašytojai antradienį buvo komiteto įkaltinti dėl to paties "nusižengimo." Jais yra: **Dalton Trumbo, Albert Maltz** ir **Alvah Bessie.** Geriausios jiems sveikatos!)

★ ★ ★

Anglijos reakcininkai pavydi savo bičiuliams Amerikoje. Dėl to aną dieną parlamente vienas ponas siūlė ir ten įkurti panašų komitetą — atseit, **Ne-Britišką Komitetą.**

Tai rodo, jog Anglijos salose fašizmas kelia galvą panašiai, kaip Jungtinėse Valstijose.

Kad išgelbėti monopolistinio kapitalo viešpatavimą, anglo-saksų demokratai nesidrovės panaudoti bjauriausias priemones kovoje prieš liaudį.

★ ★ ★

Kinijos Chiang Kai-šekas nesirūpina Ne-Kiniško Komiteto įkūrimu. Kaipo "plataus masto demokratas," jis įsakė sudaužyti Demokratinę Sąjungą ir ji tapo paskelbta nelegale.

Naujі tūkstančiai kiniečių intelektualų ir darbininkų bus įkalinti tik dėl to, kad išgelbėjus feodalistinį režimą, jau seniai atgyvenusį savo dienas.

★ ★ ★

Visa tai rodo, jog plačiąjame kapitalistiniame pasaulyje valdančioji klasė siekiasi pasmaugti demokratinį judėjimą, anuliuojant civilines piliečiams teises.

Liaudžiai kelias telieka vienas: **ryžtingai, pasiaukojusiai, organizuotai ginti savo šventasias teises ir brangiąsias laisves!**

★ ★ ★

Artinasi **lapkričio ketvirtoji.**

New Yorko miesto piliečiams ji bus tuo svarbi, kad jiems teks apginti rinkiminę į miesto tarybą sistemą, žinoma, kaip **Proportional Representation,** sutrumpintai: **PR.**

Einant šia rinkimų sistema, mūsų didmiesčio žmonės išrenka miesto tarybon atstovus **proporcionaliai,** pagal tos ar kitos politinės partijos įtaką.

Pagal PR rinkiminę sistemą, New Yorko miesto tarybon buvo išrinkta: du darbiečiai, du komunistai, vienas liberalas, keli republikonai ir keletas demokratų.

O kai, seniau, miesto taryba

(Tąsa 5 pus.)

Policija ir Kariai Daužė Paryžiaus Demonstraciją Prieš Gen. de Gaulle'ą

Sužeista Šimtai Žmonių, Šaukusių Ginti Respubliką nuo Fašizmo Pavojų iš Generolo de Gaulle'o Pusės

Paryžius.— 35,000 darbininkų, vadovaujant komunistams, demonstravo prieš generolo de Gaulle šalininkų mitingą. Valdžia iš anksto atsiuntė šimtus kariuomenės su šautuvais ir kulkosvaidžiais ir užsiundė būrius raitos ir pėsčios policijos ant darbininkų. Kareiviai ir policija šautuvų storgaliais ir buožėmis sužeidė šimtus žmonių, puldami protestuojančius prieš fašizmo pavojų iš generolo de Gaulle'o pusės. Demonstrantai gindamiesi apkūlė ir tuziną policininkų.

De Gaulle'o mitingas buvo šaukiamas pasmerkt Sovietus ir "apgailėt", girdi, "jų užvaldytas tautas rytinėje Europoje." Į tą mitingą susirinko apie 1,000 fašistuojančių de Gaulle'o sekėjų. Tai juos saugodama, policija ir kariuomenė daužė darbininkus, demonstruojančius prieš diktatoriškas generolo de Gaulle'o užmačias. Policininkai taipgi sumušė, sukruvino penkis Amerikos laikraščių ir judamųjų paveikslų fotografistus.

Darbininkų demonstracijai kalbėjo per radijo garsiakalbį komunistas St. Denis majoras. Jisai sakė: "Mes pašaukėme Francijos žmones — katalikus, socialistus ir komunistus — ginti respubliką."

Atsiliepiant, p a s i g i r d o šauksmai iš minios: "Pakart de Gaulle'ą!"

Francijos Socialistai Padėjo Reakciniam Generolui de Gaulle'ui Sustiprėti, Kaip Tvirtina Francūzų Komunistų Vadas Duclos

Paryžius. — Socialistas Francijos premjeras Ramadier prašė seimą pareikšti pasitikėjimą jo valdžiai. Jis kritikavo generolą de Gaulle, reikalaujantį pakeisti valdžią, paleist dabartinį seimą, paskelbt naujo seimo rinkimus ir (fašistiniai) perdirbt Francijos konstituciją. Bet Ramadier ypač užsipuldinėjo komunistus. Jisai gąsdino, kad jei būtų pakeista jo valdžia, tai galėtų įvykti naminis karas tarp komunistų ir de gaulle'iečių. Kartu Ramadier garbino Amerikos Marshallo planą kaip Francijos ir Europos "išganymą nuo baisaus krizio ir bado."

Francijos Komunistų Partijos sekretorius, seimo narys Jacques Duclos užreiškė, jog sudėtinė socialistų-klerikalų valdžia praskynė kelią fašistiniams generolo de Gaulle'o pasišovimams. Socialisto premjero Ramadiero valdžia, "įmetė Franciją į Amerikos imperializmo sterblę," kaip sakė Duclos.

Socialistai, de Gaulle'o šalininkai ir klerikalai seime išvien rėkė prieš Duclos, keldami dar negirdėtą ermyredį prieš jį ir kitus komunistus.

Komunistai Daugiausiai Laimėjo Rinkimuose

Duclos skaitmenimis parodė, jog paskutiniuose Francijos miestų rinkimuose **daugiausiai komunistų išrinkta į miestų valdybas ir tarybas. O de Gaulle'o ir jo sekėjų pasakojimai, būk jie tuose rinkimuose daugiau laimėję už bet kurią kitą partiją, tai yra tiktai tušti pagyrai ir blofai, užreiškė Duclos.**

NET TRUMANAS SAKO, JAU PERDAUG RAUDONBAUBIŲ ISTERIJOS

Washington. — Prezid. Trumano pilietinių teisių komitetas trečiadienį sakė, jau perdaug išpūstas įkarštis prieš raudonuosius. Ta isterija prieš tariamą komunistų pavojų gręsia ir daugeliui šiaip pažangių amerikonų.

PAKVIEST KOREJIEČIUS Į JŲ LIKIMO SVARSTYMUS, REIKALAUJA GROMYKO

Lake Success, N. Y. — Sovietų delegatas Andrius Gromyko įteikė reikalavimą Jungt. Tautų seimo politiniam komitetui — pakviest pačių Korejos žmonių išrinktus atstovus, kad jie galėtų pareikšt savo mintis, kuomet bus svarstomas klausimas dėl bendros tautinės valdžios sudarymo visai Korejai.

Amerikos atstovas John Foster Dulles siūlė, kad Jungtinių Tautų seimas paskirtų komisiją, kuri turėtų įvykdyt Korejos seimo rinkimus. Pasak Dulles, privalo būti atskiri rinkimai pietinėje ir šiaurinėje Korejos pusėse. Pietinė pusė yra užimta amerikonų ,o šiaurinė — Sovietų.

Sovietai siūlė greitai sykiu ištraukt visą sovietinę ir amerikinę kariuomenę iš Korejos ir leist patiems žmonėms išsirinkti tautinę valdžią ištisoje šalyje vienu žygiu. Amerika priešinasi tam pasiūlymui.

Roma. —Pasitraukė naujųjų fašistų organizacijos "Paprasto Žmogaus" vadas Guglielmo Giannini.

Lietuvių Kultūrinio Centro Reikalai

Penktadienį Bus Paskelbti Šio Vajaus Daviniai

Penktadienį, spalių 31 d. Laisvėje paskelbsime galutinus davinius apie vajų **Kultūriniam Centrui įsisteigti.**

Galime drąsiai spėti, jog mūsų bendro darbo pasekmės bus džiūginančios.

Lietuvių Namo Bendrovės valdyba **prašo nesiųsti daugiau paskolų, bet pirkti Bendrovės šėrų.**

Šėrų pirkimo kampanija dar tebeina. Norime, kad juo didesnis skaičius lietuvių pataptų Kultūrinio Centro savininkais.

Sekami asmenys prisidėjo prie vajaus Kultūriniam Centrui įsigyti:

PASKOLOMIS:

Walter Barštis ir Anna Sakavičienė, Bayonne, N. J.	$1000.00
Petras ir Jievutė Cibulskiai, Nanticoke, Pa.	500.00
Marijona Yuška, Bloomfield, Conn.	100.00
J. Ragauskas, Shelton, Conn.	100.00
Laurinas ir Anna Spilgis, Brooklyn, N. Y.	100.00

ŠĖRAIS:

Kazys Tamašiūnas, Richmond Hill, N. Y.	$300.00
Walter Chesnowsky, Bayonne, N. J.	200.00
George ir Sophie Stasiukaitis, Cliffside, N. J.	100.00
Juozas Benaitis, Flushing, N. Y.	100.00
Victor Seperis, Brooklyn, N. Y.	100.00
Jurgis ir Ona Šilkai, Wethersfield, Conn.	100.00
Alex Klimas, Hartford, Conn.	100.00
Martin ir Martha Johnson, Hartford, Conn.	100.00
John ir Veronica Kažlan, Wethersfield, Conn.	100.00
Laisvės Choras, Hartford, Conn.	100.00
Petras Urbonas, Ashland, Pa.	100.00
Petras ir Jievutė Cibulskiai, Nanticoke, Pa.	100.00
Julia Bush, Brooklyn, N. Y.	100.00
Charles ir Tessie Zambusevičiai, Reading, Pa.	100.00
Peter Krishaunas, New Kensington, Pa.	100.00
J. Ragauskas, Shelton, Conn.	100.00
Pijus Dennis, Cliffton, N. J.	100.00
Ignas Daužickas, Brooklyn, N. Y.	100.00
Charles Vigūnas, Brooklyn, N. Y.	100.00
Leonas Endziulis, Prospect, Conn.	100.00
William Freimont, Somerville, Mass.	100.00
Charles ir Elizabeth Freimont, Somerville, Mass.	100.00
Gasper ir Veronica Kvetkas, Cambridge, Mass.	75.00
Binghamtonietis	50.00
Adomas Dagis, Richmond Hill, N. Y.	50.00
Peter Thomas, Maspeth, N. Y.	50.00
Mary Thomas, Maspeth, N. Y.	50.00
Anastasia Buck, Brooklyn, N. Y.	50.00
John ir Millie Barnett, Hartford, Conn.	50.00
Vincas Staugaitis, Poquonock, Conn.	50.00
Charles ir Anna Brazauskas, Hartford, Conn.	50.00
Joseph Berzinis, Hartford, Conn.	50.00
Pranas ir Anna Apšegai, Auburn, Me.	50.00
LLD 84 kp., Paterson, N. J.	50.00
Sandra Freimont, Somerville, Mass.	25.00
Peter Flowers, Cambridge, Mass.	25.00
Joseph Cibirka, Far Rockaway, N. Y.	25.00
Stanley Brusokas, Brooklyn, N. Y.	25.00
Victoria Brusokas, Brooklyn, N. Y.	25.00
Joseph Plusčiauskis, Jamaica, N. Y.	25.00
Petras Bieliauskas, Richmond Hill, N. Y.	25.00
Anna Bunkus, Newark, N. J.	25.00
Marijona Yuška, Bloomfield, Conn.	25.00
Joseph ir Malvina Margaičiai, Windsor, Conn.	25.00
Veronika Yokim, New Britain, Conn.	25.00
Anna Rudzinskienė, Hartford, Conn.	25.00
Z. R. Yuška, Bloomfield, Conn.	25.00
Petras Giraitis, Wethersfield, Conn.	25.00
Ona Visockienė, Kensington, Conn.	25.00
ALDLD 68 kp., Harford, Conn.	25.00
F. J. Repšys, Hartford, Conn.	25.00
J. Lukstas, Windsor, Conn.	25.00
Walter Brazauskas, Hartford, Conn.	25.00
Mary B. Nikzantaitis, Hartford, Conn.	25.00
Stanley Barzdelis, Hartford, Conn.	25.00
L. Mankienė, Hartford, Conn.	25.00
Agatha Dagilius, Hartford, Conn.	25.00
Michael Butkevich, West Hartford, Conn.	25.00
Benjamin Skubliskas, Richmond Hill, N. Y.	25.00
Joseph Končas, New Haven, Conn.	25.00
LDS 16 kp., New Haven, Conn.	25.00
J. Didjun, New Haven, Conn.	25.00
Irene A. Didjun, New Haven, Conn.	25.00
J. Petkus, New Haven, Conn.	25.00
F. Aleksa, New Haven, Conn.	25.00
LDS 4 kuopa, Nanticoke, Pa.	25.00
Antanas Sagaitis, Amsterdam, N. Y.	25.00

Neamerikinių Tyrinėjimų Vadas Grūmojo Judžių Rašytojų Advokatui

Dar Keli Judamųjų Paveikslų Rašytojai Atsisako Duoti Atsakymus į Kongreso Neamerikinio Komiteto Klausimus

Washington. — Kongresmanų Neamerikinių Veiksmų Komiteto pirmininkas republikonas Parnell Thomas įtarė advokatą Robertą Kenny, kad jis, turbūt, įmokinęs savo ginamus judamųjų paveikslų aktorius ir rašytojus neatsakyti į klausimą: "Ar tu buvai ar esi komunistas ar ne?" Thomas grūmojo advokatui įstatymu, pagal kurį galima bausti 2 metais kalėjimo ir $10,000 "už sąmokslą." Advokatas pastebėjo, kad pats Thomas čia grūmoja ir galėtų būti baudžiamas pagal tą įstatymą. Kartu advokatas priminė, kad savo įteiktame pareiškime raštu jisai atmeta šio komiteto "teisę" klausinėti apie politinius žmogaus įsitikinimus.

Atsisakė dar du judžių rašytojai, Albertas Maltz ir Alvah Bessie duot atsakymus į klausimus: ar jie yra Judžių Rašytojų Gildijos nariai? Ar jie yra komunistai?

Trečiadienį taip pat nedavė tokių atsakymų vienas judžių gamintojas ir dar vienas rašytojas.

Neišgaudamas atsakymų, komiteto pirmininkas Parnell Thomas perpykęs rėkavo ir net kūjelį į stalą sudaužė, varydamas tuos žmones nuo liudytojų pastolio. Thomas užreiškė, kad jie taipgi bus traukiami teisman, esą, "už kongreso paniekinimą."

Komitetas buvo tiek suminkštintas, kad jau leido Maltzui ir Bessie'ui perskaityti raštiškus pareiškimus. Maltz, be kitko, sakė:

"Aš kaipo amerikonas greičiau mirčiau, negu pašlemėkiškai atsiklaupčiau prieš tokius asmenis, kaip Thomas ir Rankin, kurie Amerikoje taip veikia, kaip Goebbelsai ir Himmleriai veikė Vokietijoje. Tai žmonės, kurie pripažįsta Ku Klux Klaną amerikine įstaiga... Aš kaipo amerikonas turiu teisę laisvai mąstyti ir kalbėti ir priklausyti respublikonų, demokratų ar komunistų partijai."

Kaip Maltz, taip Bessie užreiškė, jog komiteto klausimas, ar jie priklauso Judžių Rašytojų Gildijai (unijai), yra šnipiškas pasimojimas prieš unijistus. Bessie sakė, jog Neamerikinių Veiksmų Komitetas seka Italijos ir Vokietijos fašistų pėdomis, vedančiomis į fašistinę diktatūrą.

Kongreso atstovų rūmo pirmininkui buvo įteiktas 350 Hollywoodo artistų ir rašytojų skundas ir protestas prieš Neamerikinį Komitetą.

ORAS.—Būsią šiltoka.

Teisėjas Įsakė Gamint Degtinę, Nepaisant Trumano Komiteto

Louisville, Ky. — Apskrities teisėjas W. Scott Miller nusprendė, kad prez. Trumano komitetas maistui taupyti neturėjo jokios galios sustabdyt degtinės dirbimą dviem mėnesiam. Teisėjas todėl įsakė Heaven Hill bravorui gamint degtinę ir pristatyt ją bizniams pagal pirmiau padarytus kontraktus.

(Bravorų d a r b i n i n k a i kreipiasi į federalius teismus, kad atmestų Trumano komiteto skelbiamą degtinės uždarymą dviem mėnesiam. Uždarymas paliktų 100,000 darbininkų be darbo.)

RUMUNIJA ĮTARIA AMERIKONUS, KAIP SUKILIMO KURSTYTOJUS

Bucharest. — Prasidėjo byla prieš vadinamą Rumunijos "valstiečių" vadą Maniu ir 18 jo bendrų. Valdžia juos kaltina už sąmokslą su Amerikos atstovais padaryt ginkluotą sukilimą ir nuverst demokratinę rumunų valdžią.

LENKŲ KUNIGAS PAREIŠKĖ, JOG RUSAI NESIKIŠA Į LENKIJOS REIKALUS

Wroclaw, Lenkija.—Amerikonė korespondentė Helena Simon atsilankė pas katalikų kunigą Bruną Boguszewski miestelyje Wieclawice. Kunigas, klebonijoj vaišindamas viešnią ir du parapijonus, kalbėjo apie religiją, Lenkijos valdžią ir rusus. Jisai sakė: "Mes turime pilniausią religijos laisvę. Visi Lenkijos kunigai ištikimi savo valdžiai. Tai yra valdžia pačių lenkų patrijotų, kovojusių prieš vokiečius."

"Na, o rusai?" užklausė korespondentė.

"Nuo karo pabaigos iki šiol aš čia nemačiau nė vieno ruso kareivio, taigi jie ir negali kištis į Lenkijos valdžią, — atsakė kunigas. — Daugelis katalikų taipgi yra nariai Darbininkų Partijos (socialistų-komunistų). Visos tautinės jėgos dabar išvien darbuojasi savo kraštui atkurti."

Korespondentė plačiai apvažinėjo Lenkiją. ir rašo: "Aš retai kur temačiau rusą kareivį" (ir tai tik palei kelius, kuriais Sovietai palaiko susisiekimus su Vengrija ir Vokietija).

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. —:— Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Didelis Taikos Laimėjimas

Jungtinių Tautų Asamblėjos Politinėje Komisijoje keletą dienų ėjo audringos diskusijos. Kartais atrodydavo, kad prie jokio susitarimo nebus prieita. Reikalas ėjo apie Tarybų Sąjungos delegacijos įneštąją rezoliuciją, kad Jungtinės Tautos pasmerktų naujo karo kurstytojus. Toje rezoliucijoje buvo paminėtos Jungtinės Valstijos, Graikija ir Turkija, kaipo šalys, kuriose paskutiniais laikais daugiausia pasireiškia kurstymo prie naujo karo.

Mūsų komercinė spauda tuojau rezoliuciją pasmerkė, kaip bandymą įvesti cenzūrą ant spaudos ir žodžio laisvės. Mūsų delegatas Austin taip pat išstojo prieš rezoliuciją. Čia pasidarė griežtas pasidalinimas tarpe Amerikos ir Tarybų Sąjungos. Komisijos narių dauguma aiškiai kalbėjo prieš rezoliuciją. Tačiau visiems, kurie nėra piktos propagandos amžinai apakinti, buvo aišku, kad propagandos už naują karą pasaulyje yra, kad toji propaganda sudaro pavojų taikai, kad Jungtinės Tautos užsiduotų sau smūgį, jeigu tylėtų ir nieko nesakytų. Todėl įvairios delegacijos pradėjo ieškoti išeities, kad pasmerkus karo kurstytojus, bet kad neužgavus Jungtinių Valstijų vyriausybės. Francūzija, Kanada ir Australija pasiūlė kompromisą. Jos pasiūlė rezoliuciją, kurioje griežtai pasmerkiami naujo karo kurstytojai, bet kurioje neminimos Jungtinės Valstijos, Graikija ir Turkija.

Visų dideliam nustebimui ir džiaugsmui, tiek Amerikos, tiek Tarybų Sąjungos atstovai balsavo už tą naują rezoliuciją. Nusileido abi didžiosios šalys!

Tai yra didelis taikos laimėjimas. Čia buvo svarbu pats principas — principas pasmerkimo karo kurstytojų. Dabar Jungtinės Tautos turi aiškią poziciją. Dabar toji šalis, kuri toleruos už naują karą propagandą, aiškiai sulaužys Jungtinių Tautų nusistatymą ir turės būti pašaukta prie tvarkos.

Kaip jau daug kartu esame išsireiškę, sudraudimas karo kurstytojų nieko neturi su spaudos bei žodžio laisvės reikalu. Niekas nesiskundžia, pav., dėl to, kad Amerikoje uždrausta nemorališkus raštus talpinti, kad nevalia laikraštyje agituoti už užmušimą kaimyno, arba už vogimą svetimos nuosavybės. Tai kodėl kas nors turėtų skųsties nebuvimu spaudos laisvės, jeigu būtų uždrausta agituoti už naują pasaulinę skerdynę, kurioje turėtų žūti nesuskaitomi milijonai žmonių?

Arba, daleiskime, kas nors atsistoja masiniam susirinkime ir pradeda agituoti, kad reikia tokį ir tokį banką apiplėšti, o jo tarnautojus iššudyti. Ar bus toleruojama vardan žodžio laisvės? Nebus. Jeigu taip, tai kaip galima skųsties, kad nebus žodžio laisvės, jeigu bus uždrausta kurstyti užpulti kitą kraštą, jį apiplėšti ir jo gyventojus iššudyti?

Kiek tosios Jungtinių Tautos rezoliucijos bus prisilaikoma praktikoje, tai ateitis parodys. Ar bus kas nors daroma, kad čia sudraudus kurstymą prie karo, priklausys nuo mūsų vyriausybės atsinešimo linkui rezoliucijos.

Atominė Bomba ir Prof. Einstein

Žymusis mokslininkas prof. Albert Einstein gerai pavaizduoja visų mokslininkų augantį susirūpinimą atominės bombos ateitimi. Jis rašo "Atlantic Monthly Magazine" ir sako, kad mūsų vyriausybė padarė klaidą, atmesdama pasiūlymą jau dabar atmesti ir pasmerkti atominės bombos vartojimą karuose, kaip kad po Pirmojo Karo buvo pasmerktas vartojimas nuodingųjų gazų.

Kaip tik šiuo svarbiu reikalu ir eina gilus pasidalinimas tarpe Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos. Pastaroji reikalauja, kad Jungtinės Tautos be jokių ceremonijų pasmerktų atominės bombos vartojimą ir griežtai uždraustų jos gaminimą ir pareikalautų visas pagamintas bombas tuojau sunaikinti. Prof. Einstein ir kiti mokslo vyrai, mano, kad kaip tik mūsų šalis turėtų būti pirmoji pasmerkti atominės bombos vartojimą. Tuomi ji suteiktų pasauliui moralinę vadovybę.

Mūsų Pašalpa Chinijos Reakcijai Stiprinti

Tą pačią dieną atėjo dvi svarbios žinios — viena iš Washingtono, kita iš Nankingo. Iš Nankingo pranešė, kad Chiang Kai-šeko valdžia uždarė Chinijos Demokratinę Lygą ir pradėjo masiniai areštuoti jos narius. Iš Washingtono pranešė, kad mūsų valdžia pasirašė su Chiang Kai-šeku sutartį, pagal kurią Chinijos valdžia gauna 30 milijonų dolerių vertės pašalpos!

Jau pirmiau buvo pranešta, kad mūsų atstovybė Chinijoj yra puikiai informuota apie Chiang Kai-šeko pasimojimą uždaryti Demokratinę Lygą. Kaip diena aišku, kad jis ir darė tą su žinia mūsų atstovybės. Tas tik parodo, kaip mūsų Chinijon siunčiama pašalpa eina stiprinimui Chiang Kai-šeko diktatūros.

Gen. de Gaulle Ultimatumas

Gen. de Gaulle yra apsvaigęs savo partijos laimėjimais municipaliniuose rinkimuose. Jis jau pastatė Francūzijos valdžiai ir parlamentui ultimatumą formoje griežto reikalavimo. Ramadier kabinetas turi rezignuoti, parlamentas turi pats save uždaryti ir paskelbti naujus rinkimus. Jis sako, kad jis yra pasirengęs paimti į savo rankas Francūzijos vadovybę ir įvesti krašte "tvarką" ir "ramybę."

Tarptautinė Apžvalga

Rašo **D. M. Š.**

Jungtinių Valstijų prezidentas Trumanas šaukia specialį posėdį Kongreso narių. Sakoma, bus svarstoma aukštos kainos ir pagalba Europai. Manoma, kad kainų klausime mažai bus progreso.

Ne-Amerikinių Veikimų Komitetas tyrinėja Hollywoodo aktorius. Vis ta baimė komunizmo. Sakoma, reikalauja, kad gamintų daugiau anti-sovietinių filmų.

Mr. Jame Byrnes, buvęs Valstybės sekretorius parašė knygą **"Speaking Frankly."** Knyga siūlo tokią politiką, kuri vestų prie karo prieš Tarybų Sąjungą, tai yra — trečio pasaulinio karo. Ar stebėtina, kad Mr. Byrnes "negalėjo" su Tarybų diplomatais susikalbėti?

Senatorius C. Pepper smerkia "kietą politiką" linkui demokratinių liaudies respublikų ir Tarybų Sąjungos. Jis pasmerkė ir kryžiavojimą Hollywoodo artistų.

Danijos atstovas reikalauja, kad Amerikos karinės jėgos apleistų Greenlandijos salą. Washingtone sako, kad "reikalavimas bus patenkintas", nes bus susitarta su Danija ir pastaroji "sutiks", kad Jungt. Valstijoms reikalingos ten karinės bazės.

Washingtonas paskelbė, kad generolo A. C. Wedemeyer raportas apie Chinijoje padėtį nebus viešai skelbtas, nes tas "kenktų" Amerikos ir Chinijos reikalams.

Anglijoj "ekonominis diktatorius" Stafford Cripps dar daugiau liepė suveržti pilvus ir mažiau valgyti. Įsako pirkti mažiau iš Jungtinių Valstijų tavorų, kad mažiau reikėtų dolerių. Bet tas didins Amerikoje krizį.

Churchillas įdukusiai šaukia už karą prieš Tarybų Sąjungą ir jau špygą rodo Anglijos "socialistams". Jis mano, kad britai lordai greitai galės ir be "socialistų" pasitarnavimo apseiti.

Tuo kartu "socialistai" rūpinasi puošniomis vestuvėmis karalaitės Elzbietos. Komunistų atstovas Gallacher smerkė "socialistus" ir karaliaus valdžią, kad tiek daug pinigų eikvoja politinėms vestuvėms, kada šalyje liaudis kenčia skurdą.

Bulgarija kaltina, kad Graikijos fašistai 11 d. spalių buvo ginkluotomis jėgomis įsiveržę į Bulgariją. Generalovo ir Svilengrado sritye susišaudymas ėjo kelias valandas.

Bulgarija ir Anglija atsteigė diplomatinius ryšius, bet žinant anglų bloko atsinešimą linkui liaudies respublikų, tai suprantama, kad ta diplomatija yra nedraugiška. Plavdivo mieste susektas p r i ešliaudiškas suokalbis, kuriame dalyvavo karininkų. Suimta 130 asmenų, jų tarpe keli prisipažino gauną akstinimus iš anglų bloko iš užsienio.

Bulgarijos premjeras J. Dimitrovas sakė, kad užsienio imperialistai nepasieks savo tikslo, jiems niekados nepavyks nuversti Bulgarijoje liaudies valdžią, kurią masiniai remia darbininkai, valstiečiai ir inteligentija. Jis sakė, kad jeigu ne Anglijos ir Amerikos protestai, tai būtų dovanojus gyvastį Nikolai Petkovui, bet kada užsienis grūmojo, reikalavo paliuosuoti tą šalies išdaviką, tai Bulgarija turėjo parodyti, kad ji grūmojimų nebijo ir išdavikus mirčia baudžia.

Čechoslovakijoje atskiros socialistų grupės jungiasi į bendras kuopas. Jie bendrauja su komunistais šalies tvarkyme. Atsiranda liaudies išdavikų, bet jie greitai pakliuva .

Čechoslovakija sparčiai užgydo karo žaizdas, žmonių gyvenimas grįžta į normalę padėtį. Vyriausybė sako, kad Chile nutraukė ryšius su Čechoslovakija pagal Wall Stryto turčių komandą.

Brazilija ir Chile nutraukė diplomatinius ryšius su Tarybų Sąjunga, Čechoslovakija ir Jugoslavija. Tai žinoma, kad tos šalys šoka pagal Wall Stryto komandą. Brazilija sako, kad Sovietų spaudoje buvo "apšmeižtas" jos prezidentas. Gi Brazilijos spauda kasdien šmeižia Tarybų Sąjungos vyriausybę ir liaudį. Chilėje net iš kulkasvaidžių buvo apšaudę Tarybų Sąjungos amabasados namą.

Nutraukimas diplomatinių ryšių, viena, tai bandymas palaikyti piktus tarptautinius santikius, kiečiau nustatyti Pietų Amerikos atstovus Jungtinių Tautų organizacijoje; o kita, tai baimė komunistų ant vietos. New York Times redakciniame rašė, kad girdi, kol Brazilijoje komunistai buvo laikomi slapto veikimo padėtyje, tai jie turėjo tik 3,000 narių. Kada pradėjo viešai veikti, tai pasiekė 130,000 narių skaičių ir laike balsavimų gavo 500,000 balsų, virš 10% visų balsavusių. Tikimasi, kad teroras prieš komunistus ir nutraukimas diplomatinių ryšių su Tarybų Sąjunga sulaikys komunistų įtakos augimą ir darbininkų streikus. Žinoma, tiek jie "laimės," kaip "laimėjo" Mussolinis naikindamas komunizmą.

Chinijoje reakcijos režimas braška visomis pusėmis. **Sinkiango** provincijoje, kuri užima net 634,000 ketvirtainių mylių, eina revoliucija. Vietos gyventojai (kazokai) sukilo prieš generolo Chiang Kai-sheko režimą. Tenka pasakyti, kad šioje provincijoje tik 10 nuoš. gyventojų sudaro chinai. Kitus sudaro rusai, kazokai, mongolai ir kiti.

Mandžurijoje reakcijos jėgos baigiamos naikinti. Jos yra sukapotos, laikosi tik Changchun, Mukdeno ir Kirino miestuose. Gi kada generolas Chiang Kai-shekas pasiuntė daugiau jėgų į Mandžuriją, tai Liaudies Armija (komunistai) užpuolė jo jėgas pačioje Chinijoje, netoli Nankingo ir Shanghajaus ir sumušė. Vien prie Wusueh sumušė apie 40,000 čiangkaišekinių. Prie Wangtu sunaikino tris divizijas, apie 45,000 jo armijos.

Chiang Kai-shekas sutinka, kad Jungtinių Valstijų armija pasiliktų Chinijoje, ne vien suntika, bet nori ją įtraukti karan prieš Liaudies Armiją. Washingtone kalba, kad greitai Chiang Kai-shekui bus suteikta už $1,000,000,000 ginklų arba tokia paskola.

Chinijos komunistai ir Liaudies Armijos vadai iš-leido manifestą į valstiečius. Paskelbė, kad visos ponų žemės be išmokėjimo turi pereiti į valstiečių rankas, tai yra tų, kas žemę apdirba. Likvidavo visas skolas. Įsakė valstiečiams kurti biednuomenės komitetus, imti žemę dalintis. Perimti ponų namus, galvijus, įrankius ir visus turtus. Aišku, kad tas dar daugiau padrąsins Chinijos valstiečius į kovą už jų reikalus.

Francijoje laike miestų viršininkų rinkimų sako, kad "komunistai pralaimėjo." Bet argi taip? Laike užpereitų rinkimų Francijoje komunistų kandidatai gavo 25 nuoš. balsų, o dabar 30 nuoš., tai kur "pralaimėjimas"?

Tiesa, fašisto generolo de Gaulle šalininkai gavo daugiau balsų, bet tai ne komunistų kaina, o todėl, kad įvairios reakcinės partijos rėmė jo kandidatus. Kita, kad de Gaulle sugėrė labai daug socialistų balsų.

Turint mintyje, kad prezidentas Trumanas iš visur "krapštė" ir suteikė Francijoj esamai valdžiai apie $200,000,000, prie to dar pridėjo balsavimų išvakarėse "prezentą" iš 31 karo laivo, taipgi reakcijos įdukimą, tai reikia pasakyti, kad Francijoje komunistų įtaka nepakirsta, bet nuolatos auga.

Graikijoje ne vien karo lauke žudo partizanus, bet ir užfrontėje areštuoja ir žudo liaudies veikėjus. Kas tą vadina "demokratija", tai tik juokus daro iš demokratijos.

Italijoje miestų rinkimuose ypatingai Romoje taipgi buvo "komunistų pralaimėjimai", kaip šaukia komercinė spauda. Bet tai tik savęs raminimas. Tikrumoje ir ten komunistai ir demokratai išlaiko pozicijas, nepaisant, kad ir Italiją Trumanas apdovanojo pinigais ir karo laivais.

Romoje komunistai ir liaudies partijos laimėjo 208,566 balsų, gi krikščionimis pasivadinę reakcijos partijos — 204,247. Bet ir čia komunistų ir demokratų balsai nesumažėjo, jie nuolatos auga.

Taip vadinamų "krikščionių" blokas laike parlamento rinkimų, 1946 m., Romoj gavo 215,000 balsų, gi tų metų rudenį į miesto rinkimus tik 103,000 balsų, o dabar 204,247. Reiškia, šis blokas nesurinko savo balsų kiekio, kiek turėjo laike parlamento rinkimų.

Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti sako, kad kapitalistinei tvarkai Europoje jau atėjo galas, nes ji negali liaudį aprūpinti. Jis apgailestauja, kad Amerikos pinigai yra eikvojami reakcijos palaikymui. Jis kaltina Wall Stryto milionierius, kad jie siekia karo pagalba prieš Sovietų Sąjungą gelbėti savo viešpatavimą. Jis sakė, kad Europos žmonės turi teisę pakeisti politinę ir ekonominę tvarką taip, kaip geriau dėl pačių žmonių. Jis pareiškė, kad jokia prezidento Trumano ir generolo Marshallo "globa" Europos žmonių nepageidaujama.

Iranas (Persija) kaip ir buvo laukta, atmetė sutartį dėl žibalo su Tarybų Sąjunga. Parlamentas buvo išrinktas siunčiant reakcijai. Demokratinius žmones ne vien persekiojo, bet korė. Į parlamentą nepateko demokratinių žmonių, kuriems rūpėtų Irano gerovė. Sugužėjo šalies išdavikai.

Artimų viena kitai amatinių unijų prezidentai pasikalba apie abiejiems bendras problemas. Iš kairės: Lawrence P. Lindelof iš maliorių, Martin P. Durkin iš vandens dūdų ir rynų suvedėjų, John E. Rooney iš tinkuotojų ir cementuotojų unijų susiėjo AFL konvencijoje.

Jungtinių Valstijų ambasadorius Mr. Allen atvirai akstino parlamentą atmesti sutartį su Tarybų Sąjunga.

Jugoslavija pažadėjo ekonominę ir kitokią pagalbą savo kaimynui Albanijai. Tai, žinoma, Albanijai didelė pagalba, nes tą demokratinę liaudies respubliką pasauliniai turčiai puola.

Japonijos taikos reikale vis garsiau kalba, kad taika bus daroma, nepaisant Sovietų Sąjungos. Kaip tai dalykai pasikeitė! Kada net atominę bombą metė ant Japonijos ir pradėjo pūsti gąsdinimo burbulą, tai ir tada Washingtone kalbėjo, kad jeigu Sovietai neateis Amerikai talkon kare prieš Japoniją, tai mažų mažiausiai kris 1,000,000 Amerikos karių, pirma negu bus Japonija nugalėta.

Mat, Japonijos svarbiausia armija, svarbiausi kariniai įsiréngimai buvo ne pačioje Japonijoje, bet Mandžurijoje. Mandžurija kelis kartus didesnė už Japoniją. Mandžurija ir turtinga metalais, žibalu, mišku, ko Japonijoje nėra.

Dabar matote kiti laikai. Bet jeigu bus nesiskaityta su Tarybų Sąjunga, tai taika bus tik popierinė. Negali būti tikros taikos, jeigu prie jos nebus milžiniškos ir galingos SSSR.

Korejoje pakriko Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos derybos dėl įsteigimo Korejai vyriausybės. Jungtinės Valstijos perkėlė tą klausimą svarstymui į Jungtinių Tautų Seimą. Sovietai sako Amerikai: Ištraukime armijas iš Korejos ir lai patys žmonės tvarkosi. Jie sako, kad Jungtinių Tautų Seimas neturi teisės to klausimo spręsti priešingai, negu buvo Keturių Užsienio ministrų susitarta 1945 metais.

Lenkijoje trys jaunimo organizacijos — komunistų, socialistų ir valstiečių apsivienijo į vieną. Sako, kad vieni yra darbo žmonių reikalai, tai turi būti ir viena organizacija.

Filipinų salose Jungtinės Valstijos steigia daugiau karo laivyno, orlaivyno ir armijos bazių. Atrodo, kad karininkai nei negalvoja, kad reikia atsižadėti karo politikos.

Filipinų valstiečiai veda partizanų karą už savo reikalus prieš A. Roxas reakcinę valdžią. Sakoma, kad partizanų buriai priskaitoma apie 100,000.

Rumunijoje liaudies vyriausybė ima nagan socialistus ir liberalus, kurie pradėjo griovimo ir šmeižtų kampaniją. Sakoma, kad jie perspasudina savo laikraščiuose progandą iš Amerikos radijo "žinių", kuri tiksliai siunčiama kurstymui rumunų prieš savo vyriausybę.

Rumunija gavo $25,000,000 paskolą iš Argentinos. Mat, Argentina nori parduoti mėsos ir kitų dalykų. Pūstis gali, bet negalima prekybą su kitomis šalimis nutraukti, nes dėl to pati nukentės.

Švedija išleido patvarkymą, kad nepirkti Amerikos filmų, automobilių, šilko reikmenų ir kitų dalykų, kurie perkami už Amerikos dolerius. "Dolerių badas". Aišku, kad Švedija mažai ką gali Amerikai parduoti ir gauti už tavorus dolerių, todėl ir iš Amerikos mažiau pirks. O tas prisideda prie didinimo ekonominio krizio Amerikoje.

Turkijos armija per sieną šaudo į graikus partizanus. Tai atvirai gelbėja Graikijos fašistiniam režimui. Matote, kaip greitai susitaikė tie "amžini priešai" kurie 1920 metais pjaustė vienas kitam gerklę!

Vengrijos premjeras Lajos Dinnyes pasitiki, kad nepaisant karo kurstytojų, vienok tarpe Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos nebus karo. Jis mano, kad 1948 metų rinkimai suardys Amerikoje karo kurstytojų bloką.

Vengrijos vyriausybė kaltina, kad Jungtinių Valstijų lėktuvai skraido virš jos šalies, taip buvo 13 d. spalių ir pirmiau.

Vokietijon atplaukė trys Amerikos laivai su bulvėmis, bet 11,423 tonai bulvių rasta netinkamų maistui. Sovietų maršalas V. Sokolovskis atmetė Anglijos ir Jungtinių Valstijų protestą. Mat, Sovietų pulkininkas Tulpanovas kritikavo "Amerikos monoplistus ir reakcininkus" s i e kiančius naujo karo. Ketina panaikitni 682 vokiečių fabrikus angliško bloko zonoje. Matyti, kad kaip kas bijosi konkurencijos.

Washington. — Lankęsis Europoj republikonas kongresmanas Bennett pasakojo, kad jugoslavai, girdi, "63 kartus užpuolę Amerikos kareivius" Trieste.

ENGLISH SECTION

B'lieve Me

By FRANK STULGIS

IT CAN ALMOST be said that the new building is ours. The wonderful response to the call for raising shares for the Home for Lithuanian Workers, Inc., in order to purchase the great building which we spoke of in our last few columns has been inspiring to us all. The job of raising the cash, through loans and shares ,is practically complete. The deal will soon be closed, and we shall start moving into the new building before very long.

However, the share-selling campaign is far from over. We are told that about half of the $75,000 that was raised is in the form of loans. The loans were made for the purpose of having the money on hand when needed to pay the bill for the building. These loans will have to be paid off. How? By letting those of you who have not yet gotten yourself at least one share to do so. The campaign will go on until all loans are paid off. There is no reason why those of you who haven't yet gotten a share should think that you are too late. You aren't.

★ ★ ★

THE SHAREHOLDERS' meeting of the Home for Lithuanian Workers, Inc., held on October 18th in Brooklyn passed several important decisions. One of them was to change the name of the corporation, which until now sounded too much like a "poor house." The new name of the corporation, it was decided, is to be Lithuanian Building Corporation, Inc., a much better and a much more suitable name. We don't know what the original incorporators had in mind when they choose the name of the Corporation, but we will give them credit for starting it and getting a good idea. Now, the thing has developed further. The meeting of the shareholders also raised the capital stock of the Building Corporation to $100,000, meaning that it can issue shares up to that amount.

★ ★ ★

GETTIN DOWN to other facts of life, we have seen how the House Un-American Activities Committee has stirred up a veritable hornets' nest when it began a red-hunt in Hollywood. The American people are aroused and are seething with anger over the seeming abolition of the First Amendment to the United States Constitution. Many people thought that those Hollywood glamour girls and guys knew nothing about politics. But when their privacy was invaded, they have shown themselves to be more courageous even than a lot of labor leaders whose rights were practically abolished by the Taft-Hartley Act.

★ ★ ★

WE CAN ALL take courage from the example of the movie stars and when our government falls into the hands of a small clique of reactionaries whose sole interest in life is to smear and villify their enemies, then we can raise such a protest against their violations of the elementary rights of Americans that the committees, or whatever they are called, will have to withdraw. The American people, who have been taught their democratic civil rights in schools and in their experience in life, will not be ones who will allow these rights granted to them by Constitution to be taken away from them. Let us learn how to safeguard our rights from Myrna Loy, John Howard Lawson, Laureen Bacall, Humphrey Bogart, Edward G. Robinson and a host of others.

★ ★ ★

AT THIS WRITING, it seems that many of the "smeared" Hollywoodites are holding fast, taking the advise of Senator Pepper and their own council. They refuse to answer questions which they feel are asked in violation of the first amendment. Thus far, at this writing, news has come that last Monday, John Howard Lawson, Dalton Trumbo and Albert Maltz have been cited by the Un-American Committee for contempt of Congress. They have stood up and stated that the Committee has no right to ask the questions it does and it has no right to be used as a platform from which to smear them with unfounded statements without giving them a chance to refute or to cross-examine those witnesses who appeared against them. As the week progresses, more actors, writers and others connected with the movie industry will be called.

To Star at Laisve Concert

BIRUTA RAMOSKA, who will have a busy month in November. Her first appearance will be at the Laisve Annual Concert on November 9th at the Brooklyn Labor Lyceum. Her second appearance will be at the LDS District Concert on November 16th at the Liberty Hall in Elizabeth, N. J., and for a grand finale of this series of concerts, Biruta will sing at the LMS Eastern Festival during the Thanksgiving Holidays. The Easterners have a treat in store for them as Biruta is one of the best known and best loved singers of the Lithuanian people.

California Congressman Ducks Movie Stars Who Flew East to Defend the Bill of Rights

WASHINGTON, Oct. 28.—Humphrey Bogart, Lauren Bacall, June Havoc and a score of other Hollywood stars showed up early last Monday morning here with some questions for their Congressman, Richard M. Nixon, a member of the Un-American Committee. But they found that Mr. Nixon had flown the coop the night before. The stars, a bit bleary-eyed after their rush trip from the coast by air, had written out six questions including one calling on the Congressman to explain his statement to the Associated Press that the object of the Un-American Committee was to "give Hollywood a dose of preventive medicine."

"That's what we came here to ask Mr. Nixon. But we can't find Mr. Nixon," complained Humphrey Bogart in a press interview at the Hotel Statler.

Un-Americans "On Trial"

In a press interview following the hearings in which Lawson was cited for contempt, actor Danny Kaye said "I'm a comedian with no jokes today" while dancer Gene Kelly, with one leg in a huge plaster cast, told reporters:

"It doesn't make any special difference to me if Lawson is or is not a Communist. We're not sitting in judgement on Lawson or Communists, but on censorship that will not only kill films but murder people's careers."

In the tense drama of the morning session, Lawson held firmly to his right to speak while riled, redfaced Parnell Thomas banged on his gavel and called for the cops.

Crisply, with calm emphasis, Lawson said: "I'm not on trial here. This committee is on trial before the American people — and get that straight."

"He's a fighter," said one newspaper man near me, and added "if you write this thing the way it looks, they'll call you a Commie."

The hearing room itself reminds you of a Hollywood studio set. Kleig lights, batteries, cameras and mikes with flash bulbs pop all over the place. Eighteen uniformed cops were present.

And you get a queer feeling seeing the big stars huddled away in the last two rows of the chamber, lowly "extras" this time, as the headline-conscious committee runs the show.

Canada Lee, after the session in which Rep. Vail made his anti-Negro crack about the "woodpile," was boiling with rage.

Not First Slur

This is not the first anti-Negro remark here. Remember the nasty reference to Paul Robeson, the special praise for Gone With the Wind, the defense of Tennessee Johnson, etc.

Dapper Eric Johnson grinned in approval as Rep. McDowell of the committee said: "We politicians here in Washington know nothing about the art of motion pictures."

When investigator Robert Stripling had Johnson read the Motion Picture Code, Johnson went down the items, came to sex ,turned to Stripling and said "You've heard of that, I presume."

News Briefs

BROOKLYN: The Brooklyn Aido Chorus meets every Friday evening from 8 p.m. in Laisve Hall, 419 Lorimer Street, Brooklyn. The Chorus, besides preparing for the coming concert, wants to make a good showing at the LMS Festival which will be held over Thanksgiving weekend. New members, as well as the alumni (those who once before sang with the Chorus), are invited.

Behind the Footlights at the Brooklyn Aido Chorus Concert

By HELEN BRUČAS

BROOKLYN, N. Y.—Saturday evening, October 18th, 1947, Brooklyn's Aido Chorus presented its Fall concert at the American Lithuanian Citizens' Club, here.

Aido Chorus has greatly expanded since last year and it is encouraging to see more young people participating again. The chorus at present has almost 60 members.

The program began with the American and Lithuanian Anthems. The master of ceremonies was Alex Velička (v. pres.) who took over for Eva Mizara (pres.). Eva, as most of us know, has just recovered from a recent illness. Get well soon, Eva, we miss you.

The chorus, under the guiding hand of teacher-director George Kazakevičius, started the program with a group of three songs, among them being Sveiki Gyvi (Gaudeamus Igitur). Sylvia Pužauskas accompanied on the piano.

Florence Kazakevich gave a solo presentation on the accordion. Among her songs were a Lithuanian Polka, Lithuanian folk songs (medley) and Song of the Flowers — a light classical number. She possesses very good talent and her future looks very promising in the world of music. Incidentally, she is a member of "Vyturėlis" Ensemble and also a member in her brother's dance orchestra.

The instrumental part of program was presented by the "Vyturėlis" String Ensemble, under the leadership of Ed Sidney-Židžiūnas. The orchestra is certainly "building up," and the future looks very bright. Ed Sidney, incidentally is now a member of the Russian Balalaika Orchestra, under the leadership of noted Alexander Kutin.

Lillian Bastytė, a soloist from the chorus, sang Volga-Volga from the Russian drama Stenka Razin, Eisiu Mamei Pasakyti, and Lover Come Back to Me. Her voice and diction have improved very much since the last time we heard her sing. She was accompanied by Alice Stasiunas. Lillian, by the way, is a native of Manchester, Conn. and has come to New York to study music and voice. She is also a member of "Vyturėlis." Her highest aim is to be a singer and chorus teacher. Best of luck in your studies, Lillian.

Aida's Men's quartet consists of Peter Grabauskas, Alex Velička, Al Puryėnas and Tony Navikas. This group was organized by George Kazakevich who also accompanied them on the piano. From an observer's viewpoint, this quartet could be greatly improved if the singers didn't try to outsing one another. A different arrangement and a little improvising in the accompaniment would have been a great asset.

During intermission Anthony Bimba, one of Laisve's editors, spoke about the necessity of a chorus and what role it plays in the entertainment world. He also extended, on behalf of the chorus, an invitation for new members to join. Most important, he spoke about the necessity of a new home that we expect to be the center of all our activities. This home is to be the Lithuanian center for all the progressive Lithuanians who participate in musical societies, drama, sports and the cultural organizations. He urged everyone to buy shares and become part-owners of this new center.

Helen Feifer and Nellie Venta sang the duet of the evening. In my opinion, they could have chosen songs where their voices would have blended much better. Too much improvision on the piano by their accompanist Robert Feifer, distracted attention from the singers.

No concert is complete without a guest soloist, so Albert Vasiliauskas was "it." His clear tenor certainly had the audience entranced and we can look forward to hearing him again at Laisve's concert and at the LMS Festival. Aido Chorus has hopes to get him for the lead in the next operetta. His accompanist was Aldona Žilinskaitė-Anderson, a former teacher of Aido Chorus.

The men's quartet appeared the second time with a group of comical songs, and it seems that the audience preferred these to their first selection.

The chorus participated in the finish, and presented a new song, sung for the first time in Brooklyn, "Sugrįžk." The other song was "Kaimas Pabunda" from the operetta "Kada Kaimas Nemiega," which the Aido Chorus had presented a few years back. The soloists were Lillian Bastytė, Nellie Venta, Joe Judjent and Alex Velička.

Those of you who were at the concert, and those who have just read about it, can participate in the next one. All you have to do is come to Laisve Hall on Lorimer and Ten Eyck Streets on Friday evenings at 8:00 P.M. We have a pretty busy schedule for the fall, including the LMS Festival which will last four days, beginning Thanksgiving Day. So if you want to "get around," meet new people and spend a social and friendly Friday evening, come and join, and be a part of us. Hope to see you soon.

Waterbury Vilijos Chorus Plans Annual Concert, Nov. 16

WATERBURY, Conn. — Vilijos Chorus, under the direction of Gertrude Ulinskas, is diligently preparing for its annual concert and the LMS Festival.

The concert will be held on November 16th at Venta Hall 103 Green St., Waterbury, Conn. The program will begin at 7:30 P.M.

Our guests this year will be Ignas Kubiliūnas and Akvile Siauriutė from South Boston, Mass. Mr. Kubiliunas, well known for his Lithuanian Folk Songs, will be well received by the Waterburians who are well acquainted with his fine voice. Miss Siauriutė will be a newcomer to our stage.

Also on our program will be our own popular soprano Gertrude Ulinskas, who is a student of the famous Madame Henrietta Wakefield, formerly with the Metropolitan and Cincinnati Opera Co.

Specialties from our Chorus include a girls quartet (Martha Kachinsky, Ruth Buzas, Adele Schelevitz and Anne Rucevice) and our young boys trio (Jack Rucevice Frank Moros and Billy Statkevich.

Billy Klish, a thirteen year old pianist, will be an added attraction.

With such a fine program, and by reports of the advance ticket sale, a large audience is expected. Admission is 80 cents, tax included.

With the Festival approaching the chorus is putting its very best into rehearsals. The members want to show our teacher that all her hard work is not in vain. Special rehersals are being held for extra groups on Tuesdays. All members are urged to attend regular rehearsals each Thursday. New members who would like to join are always welcome.

We wish our member, Anne Jones, a speedy recovery after her recent operation. She is missed by all of us and we would like her back as soon as possible. Good Luck, Anne.

R. B. and M. K.

By MILDRED STENSLER

At the time of this writing Hollywood is being raked over the coals by the House Un-American Activities Comm. What with the current anti-Russian hysteria, where best can the war-mongers strike at but the theater? And when they called in such Hollywood "heroes" as Robert Taylor and Gary Cooper to spout "I hate Communists," they were putting on a show for their side.

Not all actors will be as friendly before this Congressional body. Already great numbers of actors are rallying to the defense of their right to freedom of thought guaranteed them in the First Amendment of the Constitution of these United States. It seems that it will be Hollywood itself that will turn the tide of reaction, for not all actors will be frightened, not all will kneel before the inquisition and thought control attempts. Democracy is not something you can turn on and off. Once a free people learn its meaning you cannot take it away from them. We will soon see that the free American people, perhaps led by the Hollywood artists, will not only discredit this fascist-type investigation, but will throw the investigation back into the Un-American faces of the Committee.

What other sensationalism will Parnell dream up to cover his fascist leanings? Striking at the arts was a "brilliant" move, but look out, Mr. Parnell, that this investigation does not blow up in your face.

★ ★ ★

Into the LMS Festival Committee office daily come more and more applications from Lithuanian - American artists. Dorothy Yuden, from Chicago, comes through again with an exciting announcement. The Roseland Aido Chorus will join the Cicero Women's Chorus in the trek to N. Y. The Aido Chorus has been very active these days. They learned a difficult operetta "Birute" in a very short time and presented it most admirably to the Chicago audiences. Perhaps at the Festival they will honor us with a few numbers from this colorful operetta by Mikas Petrauskas.

Frank Balevičius - Ballwood, made many friends at the Chicago Festival last year, when he dedicated his latest composition to the LMS. This year he will bring 3 new piano pieces to play at the Festival. The LMS Center will publish them soon, and all young aspiring pianists, I'm sure, will want a copy.

From Detroit, Mich., we hear that a very popular Girs' Sextette will be coming out to represent the auto-city. Back to Brooklyn again, J. Byron, teacher of the Children's school, announces that his pupils will astound the public with their theatrical talents.

At the recent Brooklyn Aido Chorus Concert, yours truly was privileged to get a preview of two more stars who will perform at our Festival. Florence Kazekevich, sister of the chorus teacher, George Kazekevich, played the accordion commendably and exhibited excellent stage presence, despite her tender years. Albert Vasilauskas, a veteran of 16 weeks at Radio City, displayed a highly trained and pleasing tenor voice. When he sings a love song, Girls, prepare to swoon.

Let me, once again, remind the artists and choruses participating in the program to get your pictures to the Committee immediately if you want them to appear in the beautiful souvenir book that is now being prepared. The same goes for those of you who have not sent in selection titles.

There are now 48 separate numbers on our Festival Program. Response has been heavier than the committee dared to expect. The length of each performance will have to be shortened in order to give everyone a chance. Please cooperate, choose your selections carefully with an eye to the time element.

PASKUTINIS CARAS

—10-4-47— ★ (Istorinė Apysaka) ★ —23—

Parašė **Justas Paleckis**

(Tąsa)

Aplink jį auklės, kurių veiduose galima pažinti ministerius Vittę, Voroncovą-Daškovą, Sipiaginą ir k. Kaip ypatinga, tipingai rusiškai aprengta auklė pavaizduotas Pobedonoscevas, užrišąs kūdikiui carui žiurstelį nuo seilių, o iš tolo pirštu kūdikiui graso senoji carienė Marija Feodorovna.

— Ak, Niki, kaip tu gali žiūrėti mano nebaigtą darbą! Ar tai mandagu! — neva piktinosi carienė, švelniai atimdama jam iš rankų piešinį.

Nikalojus ėmė juoktis ir girti vykusiai nupieštus ministerių veidus, bet greit perėjo į kitą temą. Piešinys jam iš naujo parodė, kaip giliai tebėra susirūpinusi žmona jo nesavystovumu ir aplinkinių žmonių įtaka. Toji karikatūra buvo lyg gyva iliustracija netrukus po vainikavimo įvykusio jų pasikalbėjimo dėl rūmų ministerio grafo Voroncovo-Daškovo. Tas ministeris pažino carą nuo pat kūdikystės, todėl ir dabar kalbėjo su juo kaip vyresnis su jaunesniu, kaip globėjas, prityręs patarėjas ir vadovas kiekviename žingsny. O Aleksandrai toks senojo ministerio ir senosios carienės Marijos ištikimo asmens tonas nepatiko.

— Nors jis vyresnis, nors tavo tėvo bendradarbis, bet jis neturi užsimiršti kalbąs su caru. O jis kalba su tavim lyg mokytojas su gimnazistu, — ne kartą prikaišiojo carui Aleksandra.

Caras vidujiniai sutiko su žmona, bet nedrįso daryti pastabų senajam grafui. Kai ėjo arši kova dėl atsakomybės už Chodinkos įvykius, jaunoji carienė palaikė savo sesers vyrą, did. kunigaikštį Sergiejų Aleksandrovičių, o senoji carienė gynė rūmų ministerį grafą Voroncovą-Daškovą. Tai buvo ryškiausias šių dviejų šalių susidūrimas, kuris carui buvo labai nesmagus. Voroncovas-Daškovas dėl jam padarytų priekaištų įteikė atsistatydinimo prašymą, bet caras nepriėmė ir prašė pasilikti savo pareigose. Tuo labiau, kad tardymas išaiškino rūmų ministerio nekaltumą.

O štai vieną kartą, tai buvo 1897 m. pradžioj, išklausęs Voroncovo-Daškovo pranešimą einamais reikalais, caras staiga tarė:

— Mielas grafe, tamsta kadaise sakeisi norįs pasilsėti nuo savo nelengvų pareigų, kurias tamsta eini taip ilgai. Nors man, pripratusiam prie tamstos artumo, sunku skirtis, bet vis tik noriu tamstos prašymą patenkinti.

Nustebęs grafas tik išplėtė akis, bet jam neliko nieko kito, kaip padėkoti carui už malonę, kurią jis suteikė leisdamas ir toliau naudotis rūmų karieta ir lože imperatoriaus teatruose. Tai buvo didelis smūgis senosios carienės Marijos Feodorovnos įtakai. Tyliai išklausęs jos priekaištų, Nikalojus savo nutarimo vis tik neatšaukė ir naujuoju rūmų ministeriu paskyrė generolą grafą Frederiksą. Kūdikis pradėjo kelti galvą ir atsipalaidoti nuo senųjų auklių globos.

◆ ◆

CARAS IR KAIZERIS

Dar tais pačiais 1896 metais, keletai mėnesių po vainikavimo praslinkus, jaunasis caras su šeimyna išvyko kelionėn į užsienį. Pirmiausia jis aplankė ir dvi dienas viešėjo pas seniausią amžiumi savo kaimyną — Austrijos-Vengrijos ciesorių Praną-Juozapą. Iš Vienos į Kijevą grįžtant, traukiniui sustojus Rovno stoty, staiga mirė užsienių reikalų ministeris kunigaikštis Lobanovas-Rostovskis, sirgęs krūtinės vėžiu. Toji mirtis prislėgė carą, ypač carienę, kuri matė tame įvyky blogą ženklą, skaudų smūgį giedrioj gražios kelionės nuotaikoj.

Iš Kijevo caras su cariene nuvyko į Vokietiją aplankyti kaizerio Vilhelmo II. Kaizeris stengėsi nustebinti carą savo kariuomenės geru paruošimu ir per 4 dienas padarė dviejų korpusų paradus, iškilmingą karišką ceremoniją su 1000 muzikantų ir milžinišką laivyno paradą. Tai Vilhelmas darė aiškiu tikslu, norėdamas sulaikyti carą nuo susirišimo su Prancūzija glaudesniais sąjungos ryšiais.

Paskui Nikalojus II aplankė savo senelį Danijos karalių Kopenhagoj, o iš ten vyko į Angliją pas carienės senelę karalienę Viktoriją. Iš Anglijos Rusijos cariškoji pora nuvyko į Šerburgą, kur susitiko su Prancūzijos prezidentu Feliksu Foru. Nuo Aleksandro II laikų tai buvo pirmasis Rusijos caro atsilankymas Prancūzijoj ir juo buvo pabrėžta, kad Nikalojus II pasiryžęs laikytis savo tėvo užmegstosios draugystės su Prancūzija ir tą abiejų kraštų ryšį stiprinti. Prancūzai surinošė carui nepaprastai iškilmingą priėmimą, paskyrė 8 milijonus frankų papuošimams ir vaišėms. Respublikonai prancūzai buvę sužavėti Rusijos caru. Ypač išpopuliarino carą jo sumanymas padaryti vizitą senato ir parlamento pirmininkams, kas nebuvo numatyta programoj, žinant kaip Rusijos vienvaldis nemėgsta jokių tautos atstovybių savo krašte. Prancūzai bijojo, kad nepasinaudotų kas šia proga atentatui prieš carą, kaip padarė lenkas Berezovskis, šovęs į Aleksandrą II. Tuo labiau, kad nesenjai vienas italų anarchistas nudūrė prezidentą Karno. Pasakojamas įvykis, kaip publika sulaikė ir iškrėtė su ryšuliu ėjusį rusą, pamaniusi, kad jis nešasi bombą. Bet pasirodė, kad tai caro svitos generolo tarnas, nešęs drabužius, bet prancūziškai nemokėdamas negalėjo pasiaiškinti. Paryžiaus minia, kuri bendrai mėgsta užsienio monarchus, audringai sveikino carą Nikalojų. Kažkurioj vietoj triukšmas buvo toks didelis, kad arkliai pasibaidė ir puolė į minią. Vienai moteriškei smarkiau nukentėjus, caras liepė savo adjutantui ja pasirūpinti ir suteikti pašalpą. Caras stengėsi būti džentelmenu. Prancūzai suruošė carui grandiozinį paradą, kuriame dalyvavo 80,000 kareivių. Tai žymiai išblaškė Vilhelmo paradų įspūdį. Grįždami iš Prancūzijos, caro generolai karštai ginčijosi klausimu, ar prancūzų kariuomenė galėtų atremti vokiečių puolimą. Kai kurie pripažino, kad prancūzų kariuomenė ne taip disciplinuota ir ištverminga, kaip vokiečių. Tačiau kiti teigė, kad prancūzas savo žemėj ginasi kaip liūtas. Caras klausėsi šių kalbų, netardamas nė žodžio. O šio klausimo išsprendimo priklausė — būti ar nebūti Rusijos karo sąjungai su Prancūzija.

Toji užsienio kelionė baigėsi caro šeimos apsilankymu carienės gimtajam Darmštate. Mažoji Heseno sostinė taip pat pasistengė iškilmingai sutikti carą ir, pirmą kartą po vestuvių atvykusią, savo buvusią princesę. Čia caras su cariene praleido trejetą savaičių beveik visai privačiai, kaip eiliniai piliečiai vaikštinėdami, važinėdami į apylinkes. Nuvykdami į kitus miestus, kur jų niekas nepažino, Nikalojus su Aleksandra mėgdavo vaikštinėti po krautuves. Caro dėdei Vladimirui telegrama užklausus kaip Nikalojus jaučiasi, jis jumoristiniai atsakė: "Ačiū, ilsiuosi vaišingoj Heseno tirono pastogėj." Bet didžiai nustebo Nikalojus, kai tas "monarchiškas jumoras" apie "Heseno tironą" kitą dieną pasirodė laikraščiuose, kur buvo atspausdintos abi telegramos. Nikalojus piktinosi vokiečių spaudos laisvumu ir privatiškos korespondencijos paslapties negerbimu.

Šios užsienio kelionės metu Nikalojus II pirmą kartą kaip caras susitiko su kaizeriu Vilhelmu II. Vėliau šiedu monarchai susitiko daugelį kartų ir visa Europa susidomėjusi ir susirūpinusi sekdavo tuos susitikimus, laukdama, ar jie nesuteiks kokių nors visai netikėtų permainų Europos politiniuos santykiuos. Ypatingai susirūpinusi buvo Prancūzija, kuri labai brangino savo sąjungą su Rusija ir labiausiai bijojo, kad minkštabūdis Nikalojus nepasiduotų Vilhelmo įtakai ir staiga su juo nesusitartų. Tų susitikimų istorija parodė, kad būta pagrindo toms abejonėms.

Apskritai, Nikalojaus II gyvenime ir Rusijoš likime caro santykiai su Vilhelmu II turėjo didelės ir lemtingos reikšmės. Nikalojui dar tebesant sosto įpėdiniu, Vilhelmas II, būdamas jo giminaičiu, pasistengė susidraugauti su juo ir, kaip vyresnis, būti vadovu ir patarėju politikos reikaluos. Kurį laiką Vilhelmas tikėjosi net išpiršt Nikalojui savo seserį.

(Bus daugiau)

Atsiminimai iš Praeities

Rašo **SIMONAS JANULIS**

(Tąsa)

Čia tai tuojau ir pribuvo į pagalbą man ir mano tėvui ir broliui seserys Felicija ir Jozefa Povickaitės, taip pat panelė Ona Kazakauskaitė — dvarponiukė — dabartinė Ona Vileišienė. Tai buvo mūsų apylinkėje pirmos dvarponiukės — 3 seserys: Ona, Viktorija ir Klementina K a z a k a uskaitės. Jos buvo taipgi mano kaimynkos — didelio Kurėnų dvaro savininkės, jų mirusiojo tėvo gerai praskolinto. Per storonę ir įtekmę tų panelių ir Povickaičių ir tėvas ir brolis buvo tuojau paliuosuoti, bet prasidėjo begalinis, beveik kas savaitę tardymas per žandarus. Svarbiausiai, jie norėjo sužinoti, iš kur mano tėvas gavo tuos laikraščius ir vis žadėjo dovanoti bausmę, jei pasakys, pas ką gavo. Jie vis norėjo, kad tėvas pasakytų, kad gavo tas knygutes iš tik ką atvykusių į Ukmergę dviejų jaunų kunigų, Vlado Opulskio ir K. Šleivio, kurie per trumpą laiką jau susikivirčino su klebonu lenkomanu Adolfu Račkausku. Tie jauni kunigai tuojau suorganizavo lietuvių chorą, pradėjo sakyti pamokslus lietuviškai.

Ta kova bažnyčioje tęsėsi keletą mėnesių, buvo net fiziškų susirėmimų, bet užsibaigė su pilnu lietuvių laimėjimu. Tą nuotikį primenu tik todėl, kad tą bylą lenkomanas klebonas surišo su mano ir mano tėvo ir brolio byla. Panelės Felicija, Jozefa Povickaitės ir Ona Kazakauskaitė gavo man advokatą—jų draugą p-ną Birettą. Mane pasiuntė pas daktarą Stankevičių — jų gerą pažįstamą, kuris, išegzaminavęs mane, atrado, kad nuo mušimo mokykloje mano kairioji ausis pažeista — neva trūkęs būbnelis, ir kad aš galiu palikti kurčias ant tos ausies per visą gyvenimą. Gavęs tokį paliūdijimą buvau pasiųstas pas paminėtą advokatą, kuris parašė skundą atitinkamom įstaigom. Taip pat tas pats advokatas padavė kitą skundą Vilniaus, Kauno ir Grodno apskričio apšvietos valdytojui, kad mokykla neturėjo teisės nuspręsti išmesti mane iš bile kokios mokyklos, kitos, kaip tik iš tos, kur aš mokinausi, ir kad visai neturėjo teisės tarti, kad aš neturiu teisės gauti tarnybos valdiškoje įstaigoje. Prasidėjo tardymas už sumušimą — paliko be pasekmių, nes inspektorius pastatė liūdininkus mokinius, kurie liūdijo, kad jie nematė, kad mane muštų, o tik girdėjo kaip jis mane barė už demonstratyvį pamaldų apleidimą.

Praėjo gerokas laikas, atsakymo už išmetimą iš mokyklos nėra. Advokatas parašė naują prašymą aukščiau — apšvietos ministeriui į Peterburgą ir už poros savaičių atėjo atsakymas, kad mokyklos sprendimas yra bevertis, nes jie peržengė savo teises. Pastojimas į kitas mokyklas yra dalykas kitų mokyklų ir politinės policijos — žandarų valdybos, o kas link užėmimo valdiškos vietos, tai jau visai ne jų dalykas. Reiškia, galiu stoti į kitą kokią mokyklą, jei policija pavelys, bet vis dar tebeina žandarų tyrinėjimas ir aš ir mano tėvas ir brolis esame po priežiūra policijos, negalim niekur išvažiuoti ir du kartus į savaitę turime eiti į policijos nuovadą pasirodyti ir pasirašyti, kaipo ženklą, kad buvom. Gaunu vietą čia pat už 4 vioršų pas vieną ponelį vaikus mokinti. Gyventi gerai, valgis geras, kambarys švarus, lova minkšta . . .

Čia man būnant netikėtai ateina žinia, kad aš visai išteisintas ir nuo policijos nuožiūros paliuosuotas "po rasporiaženiju prokurorskago nadzora," o mano tėvas ir brolis "administrativnym poriadkom" nusmerkti kalėti po vieną mėnesį. Čia pat juos suėmė ir nugabeno į Ukmergės "šaltąją." Apie tai buvo plačiai rašyta per keletą "Tėvynės Sargo" numerių 1899-1900 ir 1901 m. ir atgarsiai dar buvo parašyti ir 1902 m. Gal kas iš lietuvių, ypač kunigų, Lietuvoje ar čia Amerikoje turi užsilikusio archyvuose nuo tų laikų "Tėvynės Sargo" — atras platų aprašymą, ypač todėl, kad ten buvo įvelti kunigai ir kun. Opulskis, aš manau, dar yra gyvas — tai buvo jaunas, nepaprastai gražus lietuvis. Labai norėčiau sužinoti, ar jis dar yra sveikas ir gyvas.

Aš buvau išteisintas ir tėvas pasmerktas "administratyvnym poriadkom" tik todėl, kad žandarai negalėjo sudaryti bylos, nes panelės, ypač Felicija ir kunigas Opulskis primokino gerai ir tėvą ir brolį ir mane, kaip liūdyti žandarams ir parūpino 6 liūdininkus, kurie žodis žodin patvirtino mūsų liūdijimus. Mat, kun. Opulskis pasakė liūdininkams, kad nors ir melagingas tas liūdijimas, bet grieko nebus, nes tai už tikėjimą!

Kaip anksčiau minėjau, mano ta byla liko surišta ir su kovomis bažnyčioje už pamokslus ir giedojimą. Mat, lenkomanas klebonas Adolfas Račkauskas pats atėjo pas žandarų pulkininką, tardantį mano bylą ir apskundė kunigus Opulskį ir Šleivį, kad visas lietuviškas sąjudis prasidėjo ir paplito po apylinkę visokios lietuviškos knygutės ir iš Vokietijos laikraščiai, kai atvažiavo tie du kunigai ir kad pas mano tėvą rastos knygutės ir "Tėvynės Sargas" neabejotinai yra duotos per tuos kunigus. Žandarai gązdino mane, mano tėvą ir brolį, kad prisipažintume, nes jie jau vistiek viską žiną nuo klebono. Mes visi,kaip užvesta mašina, tvirtinome tą patį, ir kartu mūsų liūdininkai.

Prasidėjo tardymas tų gerų lietuvių kunigų. Reikia gelbėti tuos kunigus. Subruzdėjo visa lietuviškai kalbanti katalikiška "pažanga." Turėjome pasitarimą ir kun. Opulskis prie tų panelių ir kitų, susirinkusių pas advokatą Biretto pasakė, kad dabar yra proga užduoti smūgį išdavikui kun. Račkauskui, nes pats vyskūpas lenkomanas yra išvažiavęs ant vakacijų į žemaitiją į kunigaikščio Oginskio dvarą, o vyskūpo pavaduotojas, sufraganas vyskupas, yra d a b a r vyskupijos valdytojas ir jis pritariantis aiškiai lietuviams. Todėl, kun Opulskis sako, reikia tuojau pasiųsti mane ir Igną Miškinį su geru vyru, suprantančiu dalyką, kad būtume liūdininkais ir paaiškintume vyskūpo pavaduotojui, kad klebonas Adolfas Račkauskas (senis su dideliu, kaip arbūzas, guzu po kaklu) skundė žandarams kunigus ir mane ir Miškinį ir mano tėvą ir brolį. Visi ant to sutiko. Buvo parašytas per Birettą prašymas, kurį aš turėjau nuvežti sufraganui vyskūpui, o kun. Opulskis man pridavė du laiškus — vieną pas kokį ten kunigą Kaune, kurio pavardės jau neatmenu, o kitą laišką su Birettos skundu. Aš ir Miškinis turime perduoti vyskūpo pavaduotojui.

Aš nuvažiuoju pas Igną Miškinį. Tėvai jo nenori leisti, kad vėl į "bėdą" nepapultų. Bet argumentas, kad kunigai siunčia ir dar net pas patį vyskūpą, nugalėjo tą bėdą. Atsivežu pas save Igną ir nueiname pas kun. Opulskį. Jis palaimina mumis ir sako, kad rytoj vakare ateikite prie bažnyčios, tai rasite žmogų, kuris nuveš jus į Kauną. Sako, jis bus prisirengęs kelionei ir turės gerą arklį ir užtektinai pašaro ir valgio. Mat, tuomet dar nebuvo Ukmergėje gelžkelio ir iki Kauno buvo 70 vioršų arba 10 mylių. Ant kelionės išlaidų mums davė 10 rublių ir pasakė, kad tam žmogui vežikui viskas apmokėta ir jis žino Kauną ir nuveš mus ir pas kunigą ir pas vyskūpą; ir dar atkartojo, ką mes turime pasakyti vyskūpui.

Vakare, kai pradėjo temti, pribuvome į Ukmergę ir radome tenai vežiką jau mūsų laukiantį. Sėdom ir išvažiavome plentu — vienas platus lygus kelias iki pat Kauno. Vidurnaktyje jau buvome Jonavoje, pusiaukelyje ir ten, kur Vilija vienijasi su mūsų Ukmergės Šventąja upe, persikėlėme per upę ant "paramo." Tilto dar tada nebuvo. Prie pat upės policistas sustabdė \mus ir paklausė mūsų, kur mes važiuojame. Paaiškino mūsų vežikas, neblogai kalbantis rusiškai, kad veža savo sūnų ir brolio sūnų į Kauną mokintis už "vargamistrus" pas Kauno garsųjį tuo laiku vargoninką Naujalį, pas kurį iš tikrųjų tuo laiku daug lietuvių mokinosi. Policistas buvo pilnai patenkintas, palinkėjo mums laimingos kelionės ir pasportų neklausė. — mes visi trys jų neturėjome.

Anksti ryto jau buvome Kaune. Tas mūsų apsukrus vežikas, vardu Petras, — pavardės jau neatmenu, — buvo kaimietis nuo Deltuvos, apie 6 vioršai nuo Ukmergės. Pasirodė, kad jis Kaune, kaip ir Ukmergėje, viską žino. Ir nieko nesiklausdamas su adresu ant konverto nuvedė mus pas kunigą, kurio pavardės ant konverto nebuvo, tik buvo kun. V. M. ir adresas. Radome namie. Jis priėmė mus draugiškai, kai perskaitė kun. Opulskio laišką ir paklausė, ar mes norime valgyti. Atsakėme, kad ne, nes jau buvome arbatinėje.

(Bus daugiau)

So. Boston, Mass.

SVARBU VISIEMS

Gerbiamieji!

Mes giliai esame persitikrinę, kad yra reikalas visiems atstovams suvažiuoti ir masiniai susiorganizuoti **viešai kovai** prieš dabartinę reakciją, kuri didėja su savo pasiryžimu sunaikinti piliečių laisvę, išprovokuoti kitą karą, išnaudoti šio krašto žmones aukštesnėmis kainomis, paneigti ir išardyti darbininkiškas unijas ir amžinai palaidoti įkurtą demokratiją.

Šiais svarbiais reikalais mes šaukiame labai platų ir didelį masinį suvažiavimą iš visų lietuvių balsuotojų, gyvenančių Massachusetts valstijoje.

Mes kviečiame visas lietuviškas organizacijas, kad jos pasiųstų savo parinktuosius delegatus į šaukiamąjį susirinkimą, kuris įvyks sekmadienį, **gruodžio (Dec.) 14 d., 1947, 2 val. dieną, Dudley Klubo svetainėje, 23 Kenilworth St., Roxbury, Mass.**

Šiame masiniame susirinkime bus išrinktas veikiantis komitetas kovoti prieš dabartinę reakciją. Šiame susirinkime kalbės žymūs unijų kalbėtojai iš AFL ir CIO. Iš lietuvių kalbės R. Mizara.

Šiame susirinkime bus išneštos r e z o l i u c i j o s prieš Tafto - Hartley vergijos įstatymą, prieš aukštas maisto kainas, už pasaulinę pastovią taiką ir taip toliau. Kitais žodžiais, šis susirinkimas apsvarstys, kas turėtų 1948 m. būti išbalsuotas mūsų valdžios pareigūnais.

Šį masinį susirinkimą indorsavo sekančios organizacijos: Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1 apskritis, Lietuvių Literatūros Draugija Naujojoje Anglijoje, Lietuvių Meno Sąjungos apskritis Naujojoje Anglijoje, Worcesterio Susivienytos Draugijos, Worcesterio Pažangiųjų Klubas, South Bostono , Piliečių Klubas, Brocktono Piliečių Klubas ir Naujosios Anglijos Moterų Sąryšys.

Draugai ir draugės, visų klubų bei visų organizacijų prašome prisiųsti kuo daugiausia išrinktų delegatų į šį svarbų susirinkimą. Mūsų visų yra priderystė apginti mūsų šalį nuo reakcijos, kuri kėsinasi pavergti šios šalies pilietinę laisvę ir amžinai palaidoti iškovotą demokratiją. Dar nėra per vėlu! Būkite šiame susirinkime, jei ir nesate delegatu.

Su gilia pagarba,
Pažangiųjų Lietuvių Piliečių Komitetas.

BAR & GRILL
Lietuviška Aludė
DEGTINĖ, VYNAS IR ALUS
Kanados Black Horse Ale
JOSEPH ZEIDAT
411 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

RONKONKOMA 8634

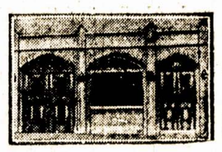

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Hartford, Conn.

ELECTION RALLY
PENKTADIENĮ 8 V. VAK.

Laisvės Naudai Parengimas
Sekmadienį, 2 Val. po Pietų

Išgirskime Progressive Citizens of America indorsuotus kandidatus — jie aiškins savo programą!. Jie stovės už 4,000 naujų gyvenimui namų Hartforde, geresnį išmatų surinkimą, reikalingą mokyklose pagerinimą ir kitus būtinai reikalingus dalykus ir pagerinimus gyventojams. Kandidatai į miesto kaunsilmanus, kuriuos užgyrė progresyviai piliečiai ir kitos organizacijos, yra: Unijistas CRONIN, Dr. JACKSON ir NAHUM. Jie kalbės penktadienį, spalių (Oct.) 31, 8 val. vakare, Laisvės Choro svetainėj, 155 Hungerford St. Įžanga nemokama!

Lietuviai, dalyvaukim visi! Pasirodykime, kad mes nesam atsilikę nuo pilietiškų reikalų. Rengia Progressive Citizens of America Hartfordo Skyrius.

★ ★ ★

Laisvės Parengimas

Puikūs šokiai ir gera muzika. Daugelis Laisvės skaitytojų aukoja vištų, žąsų ir kitokių paukščių, tai valgių bus skanių. Todėl, nevalgykit pietų namie, atvykite anksti ir čia galėsite pavalgyti pagal jūsų skonį. Kas liks pelno, eis į Laisvės budžetą. Užkviečiam nevien Laisvės skaitytojus, bet visus lietuvius demokratiniai nusistačiusius ir apšvietą ir lietuvybę mylinčius.

Parengimas įvyksta šį sekmadienį, lapkričio (Nov.) 2. Pradžia 2 val. po pietų. Vieta—155 Hungerford St., Laisvės Choro svetainėje.

Hartfordiečiai ir apylinkės skaitytojai privalėtų dalyvauti ir kitus pakviesti. Mes tikimės, kad jūs, draugės ir draugai, taip ir padarysite.

Rengia LLD Moterų Kliubas.

Hartfordiečiai niekad nebuvome paskutiniai bile vajuose, nebūsime ir šiemet.

L.

Albany, N. Y. — Per ilgą sausrą labai sumažėjo vandentiekiuose geriamasis vanduo New Yorko valstijos miestams.

Minersville, Pa.

Mūsų apylinkėje mirė trys lietuviai. Spalių 16 d. Skuylkill Haven ligoninėje mirė Petras Pauliukaitis (Peter Paul). Palaidotas 21 d. spalių iš graboriaus Vinco Taucio šermeninės.

Velionis buvo dar tik 49 metų amžiaus, Amerikoje gimęs, Shenandoah apylinkėj. Jis buvo veiklus darbininkų judėjime. Jis veikė ne vien lietuvių tarpe, bet bendrai tarpe Amerikos darbininkų. Jis buvo veiklus Komunistų Partijoje ir vadovavo kuopos veiklai.

Bet keli metai atgal jam sveikata susilpo ir negalėjo veikti. Pirmiau jis daug darbavosi tarpe anglies "būtlegerių," kurie turi savo skyles ir kasa anglį. Pažinau jį dar nuo 1927 metų, kada jis parvyko iš Detroito, pas savo motiną.

Paliko liūdesyj brolį Gediminą ir dvi seseris, kurios jau vedę, jos gyvena Detroite. Į laidotuves buvo atvažiavę abi seserys. Dalyvavo ir žymus skaičius vietos lietuvių ir kitataučių. Nuo kapų visi palydovai buvo užkviesti į V. Taucio namus.

J. Barkauskas, kuris gyveno su velionio motina, taipgi Petro sesutės taria visiems širdingai ačiu, kurie dalyvavo laidotuvėse. Beje, Petro motina mirė tik mėnesis laiko atgal. Reiškiu jo giminėms užuojautą, o Petrui amžinai ilsėtis kapuose šalia savo motinos.

Rugsėjo 30 d. mirė Vincas Bernatonis ir palaidotas 3 d. spalių. Jis paliko liūdesyj du brolius ir kitų giminių. Taip buvo nusistatęs progresyviškai, bet nemokėjo žmogus nei skaityti, nei rašyti, tai ir nepriguląjo prie organizacijų, apart pašalpinės SLA. Velionis buvo jau 70 metų.

Trečias lietuvis mirė 10 d. spalių ir palaidotas 14 d., tai M. Mičiulis. Iš Lietuvos paėjo iš Suvalkijos, Marijampolės apskrities. Per daug metų užlaikė karčiamą. Penki metai atgal jis buvo suparalyžiuotas ir neteko kalbos. Taip vaikščiojo, valgė, bet kalbėti jau negalėjo. Antru kartu jį suparalyžiavo beeinant, jis parkrito ir nusilaužė koją. Nuvežtas į ligoninę į antrą dieną ir mirė.

Žmogus buvo geras, kada paprašydavai paromos darbininkų judėjimui, tai paremdavo. Skaitė dienraštį Laisvę, kol buvo sveikas.

Ilsėkis, amžinai šios šalies žemelėje.

★ ★ ★

Jau trys savaitės, kaip serga drg. Antanas Barzdaitis. Guli ligoninėje. Girdėjau, kad sveikata gerėja. Linkiu kuo greičiausiai pasveikti.

Taipgi serga J. Margelis, iš Selzer City. Yra savo namuose. Jis skaito dienraštį Laisvę. Linkiu greitai pasveikti.

Tai taip, jau mano amžiaus draugai vieni serga, kiti skiriasi iš mūsų eilių. Mūsų senesnių eilės kas kart vis retėja.

Vincas Ramanauskas.

Cliffside, N. J.

PAVYKĘS SUSIRINKIMAS

Spalių 22 d. vietos ALDLD 77 kp. turėjo susirinkimą. Nors nariai buvo kviečiami į susirinkimą laiškais, bet susirinko nedaug. Priežastį būtų galima aiškinti įvairiais sumetimais, bet vyriausioji, tai narių apsileidimas.

Susirinkime dalyvavo Laisvės gaspadorius drg. P. Buknys. Jis smulkmeningai paaiškino apie reikalus Lietuvių Kultūros Centrui namo pirkimo, Laisvės vajaus eigą ir kitus bėgamuosius dienos reikalus. Susirinkime nupirkta namo šėrų už $275.00. Seniau buvo pirkta už $50. Viso šėrais $325.00.

Po keturis šėrus pirko: Geo. Stasiukaitis ir Mrs. Ella Stephans.

Po vieną šėrą pirko J. Pečiulis, K. Derenčius ir ALDLD 77-ta kuopa.

ALDLD knygų leidimui irgi sudėta $11. Aukojo: ALDLD 77 kuopa $5; po $1: K. Mažeikienė, J. Pečiulis, K. Derenčius, Geo. Stasiukaitis, J. Bakūnas ir K. Steponavičius.

D-gė A. Bakūnienė išrinkta vajininke Laisvės ir Vilnies vajams. Pagaliau visi nariai pasižadėjo kooperuoti ir dirbti su išrinktąja vajininke. Reikale atsinaujinimo Laisvės ar Vilnies prenumeratos kreipkitės prie d-gės A. Bakūnienės, 316—3rd St. Ji jums pagelbės ir pasiųs pinigus už prenumeratą.

Kazys.

Budapešt.— Vengrijos policija suėmė amerikonų laikraštininkę Elizabetą Pallos. Ji esanti nužiūrima kaip šnipė.

PHILADELPHIA, PA.

LLD 141 kuopa ruošia vakarienę, lapkr. 2 d., 5 v. v. 735 Fairmount Ave. Bus skanių valgių, gėrimų ir gera muzika. Kviečiame visus dalyvauti. — Kom. (253-254)

"...ir sekamais metais mes bandysime palaikyti kainas, pelnus ir algas tokiomis pat..."

PRANEŠIMAI

ROCHESTER, N. Y.

Lapkričio (Nov.) 1-mą Moterų Klubas rengia pažmonį atžymėti 6 metų sukaktį nuo Moterų Klubo įsisitvėrimo. Pelnas eis darbininkų reikalams ir spaudai. Visi Rochesterio lietuviai prašomi dalyvauti ir paremti darbo žmonių veikimą. Nevalgykite namie, mes turėsime skanių valgių ir saldžių gėrimų. Pradžia 6 val. vakare — Gedemino Svetainėje, 575 Joseph Ave. — Komisija. (253-254)

WORCESTER, MASS.

L. S. ir D. B. Draugijos uždarymą Olympia Parko pokilis įvyks 1 d. lapkr., Olympia Parko vasarnamyje, 5 v. v. Bus kalakutienos su visais prieskoniais, alučio ir kitko prie įžangos. Dirvelio orkestra gros šokiams. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti.

Taipgi norime priminti, kad lapkr. 4 d., įvyks Draugijos urėdų nominacijos sekantiems metams. Visi būkite susirinkime. — Kom. (253-254)

HARTFORD, CONN.

Literatūros moterų klubas rengia balių, spaudos naudai. Įvyks 2 d. lapkr. 1 val. dieną Bus skanių valgių ir gėrimų; gera muzika šokiams. Kviečiame visus dalyvauti po 155 Hungerford St. — Kom. (253-254)

BRIDGEPORT, CONN.

LDS Jaunuolių Klubas rengia Halloween Dance, lapkr. 1 d., Liet. salėje, 407 Lafayette St., 8 v. v. Už geriausius kostiumus bus duodama dovanos. Puiki orkestra gros šokiams. Visi mylinti gražų pažmonį, malonėkite dalyvauti ypatingai New Haveno, Ansonia, Waterburio ir Oakvilės jaunuoliai kviečiami dalyvauti. — Rengėjai. (253-254)

NEWARK, N. J.

Muzikalis Veikalas, Koncertas ir Šokiai, įvyks lapkri. 1 d., Lietuvių Salėje, 180 New York Ave. Rengia Sietyno Choras. Pradžia 8 v. vak. Įžanga $1. Programoje dalyvaus Sietyno Choras, vadovybėje Walter Žuko, Choro Jaunuolių Ansamblis, vadovybėje Simelevičiaus, Viola Čypaitė, iš Clevelando dainuos solo. Taipki Šokikų Grupė "Volga." Kviečiame visus dalyvauti. (253-254)

SO. BOSTON, MASS.

LDS 62 kp. metinė vakarienė įvyks lapkr. 1 d., 318 W. Broadway. Pradžia 7 v. v. Gaspadinės užtikrina skanią vakarienę, tad kviečiame narius ir ne nairus dalyvauti, linksmai praleisti laiką. Po vakarienės bus ir šokiai. — Rengėjai. (253-254)

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 2 d., 2:30 val. dieną, po 15-17 Ann St., Harrisone. Draugai malonėkite visi laiku būti, nes turėsime daug svarbių reikalų apsvarstymui. — Sekr. (253-254)

BALTIMORE, MD.

United Slav Committee rengia Halloween Masquerade Ball, 851 Hollins St., įvyks spalių 31 d., 8 v. v. Ray Albert Orkestra gros visų tautų šokius. Įžanga $1. Maskarade dėvės tautiškus kostiumus, už gražiausią kostiumą bus įteikta dovana. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti. Lietuviai taipgi jeina į Rengimo Komisijąą. — Kom.

HARTFORD, CONN.

Platus susirinkimas (Election Rally) įvyks spalių 31 d., 8 v. v., 155 Hungerford St. Susirinkime kalbės kandidatai į miesto tarybą, Dr. Jackson ir J. Cronin ir kiti. Kviečiame balsuotojus dalyvauti, atsiveskite savo draugus. Lapkr. 4 d., visi eikite balsuoti už demokratiškai nusistačiusius Councilmanus kaip tai J. Cronin, Dr. Jackson ir adv. Nahum. Šiuos kandidatus remia Progressive Citizens of America, Hartford Chapter. (252-253)

Lewiston - Auburn, Me.

LDS 45-tos kuopos vardu Civilių Teisių Gynimo Kongresas prisiuntė blanką su paraginimu parinkti kiek aukų. Norima greitu laiku sukelti $150,000.

Kaip atrodo, tai pasekmės neblogos, nes jau surinkta virš $85,000, prie kurių ir mes nors su maža dalele prisidedame.

Tarpe LDS 45-tos kuopos narių ir simpatikų surinkta $20.00. Čia paduodu ir aukojusių vardus.

Po $5.00 aukojo F. A. Apšėgai, John Krapavickas, Jr.; po $1: Stanley Jankauskas, F. Pakštas, S. Maršanskienė, M. Stasiulienė, J. Krapavickas, A. Kaulakis, F. Apšėga, Jr.; po 50c: A. Laucius, M. Wildner, J. Šileikis, H. Kilienė, A. Liaudanskienė ir B. Apšėgaitė.

Blanka su money orderiu pasiųsta aukščiau minėtam Kongresui, New York, N. Y.

Aukojusiems širdingas ačiu!

A. Apšėgienė.

KĄ DARYTI DĖL SKAUSMŲ
REUMATIZMO
ARTHRITIS

Jeigu jūs kenčiate nuo NUGAROS SKAUDĖJIMO, RAUMENŲ GĖLIMO, SCIATIKOS, STRĖNŲ SKAUSMŲ, NEURALGIJOS, SĄNARIŲ SUSTINGIMO, NEURITIS, PODAGROS ir t.t., PABANDYKITE RADE TABLETS dėl gerų pasekmių. Mes norime, kad jūs pamėgintumėte RADE TABLETS (BANDOMĄJĮ KIEKĮ) be jokių lėšų jums. Nesiųskite pinigų, o tiktai savo vardą ir adresą, tad mes jums tuoj pasiųsime tabletėlių. Visi nurodymai ant pakelio. Nieko jums nelėšuos, jei nepatiks.

NORTHWAY PHARMACAL CO.
439 North Street
ROCHESTER 5, NEW YORK
Dept. 35.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

būdavo renkama pagal rajonus, tik Tammany Hall politikieriai suvarydavo tarybon milžinišką daugumą savo atstovų. Mažesnėm politinėm grupėm nebūdavo progos išrinkti savo žmonių. Subūrusi aplink save visokio plauko reakcininkus, Tammanė ir siekiasi grąžinti seną rinkimų sistemą!

★ ★ ★

Antradienį, vadinasi, New Yorko miesto balsuotojai turės pasisakyti: **nori jie palaikyti PR sistemą ar ne?**

Tai bus pats svarbiausias klausimas!

Mes raginame kiekvieną balsuotoją **paduoti savo balsą už palaikymą PR rinkiminės sistemos,** — ji yra pažangi, tinkama, teisingesnė, negu bet kuri kita.

Dar yra laiko susipažinti su PR. Pagalvokit, piliečiai, gerai! Pagalvoję, antradienį kaip vienas stovėkite už PR.

Atomo Branduolio Sudėtis Sovietinis Atradimas

Maskva. — Sovietų akademikas prof. Abr. Joffe tvirtino, jog sovietiniai fizikai pirmiau, negu kas kitas pasaulyje, surado, kad atomų branduoliai susideda iš protonų ir neutronų. — Protonai yra dalelės su teigiamąja elektra, o neutronai paprastai neparodo nei teigiamosios nei neigiamosios elektros — jie "bešališki", "neturaliai." — Tuom sovietin. mokslininkų darbu yra pagrįstas ir atominės bombos išradimas, kaip priminė Maskvos radijas.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo dukters Sophia V. Adgis (arba Zubkus), 21 metų amžiaus. Ji išėjo į mokyklą ir nebesugrįžo; jau penki metai kai nesu girdėjus nuo jos ir nežinau kur ji randasi. Maloniai prašau dukrelės atsiliepti, arba jei kas žinote ką nors apie ją, prašau pranešti man. Už tai atlyginsiu. — Helen Adelis, 419 Wood St., Philadelphia 6, Pa. (250-253)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

PATYRUSIOS OPERATORĖS
Daryti Lempų Uždangalus
Savaitinis Darbas ar Nuo Kavalkų
Nuolatinis Darbas
Louanne Products, Inc.
44 W. 22nd St., N. Y. C., 3-čios lubos
(255)

Taftas Ragina Apriboti Marshallo Plano Lėšas

Washington. — Republikonų vadas senatorius Taftas sakė, Amerika privalo paskirt ne daugiau kaip puspenkto iki penkių bilionų dolerių per metus vakarinei Europai stiprinti pagal Marshallo planą. Trumano valdininkai skaičiuoja, kad pirmiesiems Marshallo plano metams reikėsią iki 7 bilionų dolerių, o per ketvertą metų turėsią būti išleista 20 bilionų ar daugiau.

Prekybos Rūmas Reikalauja Panaikint Viršlaikių Algą

Washington.— Jungtinių Valstijų Prekybos rūmas pareikalavo, kad kongresas užgintų pusantro karto tiek mokėti už viršlaikius darbininkams po to, kai jie išdirba 40 valandų per savaitę. Šis prekybos Rūmo reikalavimas įteiktas kongresmanų komitetui, kuris svarsto algų-valandų įstatymo pakeitimus.

BANDOMA DIRBTINIAI IŠŠAUKT LIETŲ

Washington. — Kariniai lėktuvai barstys kruopeles vadinamojo "sausojo ledo" (carbon dioxide) į debesis virš Maine valstijos. Tikimasi, kad dėl to "pasipils lietus" ir gesins miškų gaisrus.

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE
Valgykite Pietus pas
HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.
PIETŪS 60c. Iš 5-ių patrovų
VAKARIENĖ 85c Iš 7-ių patrovų
VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ
8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio $1.60
Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogu ir malonu. Mandagus patarnavimas.
Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivaišinimas bei parė. Prašome užeiti pasilinksminti. Nesigailėsite.
Salę išnuomuojame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Žemos kainos už viską.
Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kainom.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius
★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruoštą mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel Virginia7-4499

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

Šimtai Žvaigždžių Suskris į Gardeną Ketvirtadienį

"Show of Shows," Hollywoodo ir Broadway filmų, teatro, radijo žvaigždžių vykdomas daugiapusis meno spektaklis-koncertas įvyks jau šio ketvirtadienio vakarą, spalių 30-tą, didžiajame Madison Square Gardene.

Šimtai žvaigždžių dalyvaus programoje, šimtai kitų, užsimokėję šimtines įžangas, sudarys dalį milžiniškosios publikos.

Vakarą teatrininkai rengia paramai New Yorko Universiteto Bellevue Medikališko Centro. Nori pristatyti prie ligoninės naują priedą, moderniška, didelį, kad galėtų jame aprūpinti miestiečius.

Penki tūkstančiai sėdynių tame žvaigždžių vakare gaunamos už $1.25 įžangos, didžiuma kitų — $2 iki $4.75. O dalis vietų paskirta galintiems ir norintiems mokėti po daugiau. Programa verta matyti, o tikslas paremti.

Mitinguose Gatvėje Aiškina PR

Aną vakarą pasisukau Lituanica Aikštėje. Čia kalbantis, pasigirdo kur nors netoli garsiakalbis ir politinė kalba. Nueiname pažiūrėti. Ir kągi matome? Elizabeth Gurley Flynn, garsioji Amerikos komunistė, tos partijos centralinio komiteto narė, prie Hooper kampo sako prakalbą, aiškina PR.

—Jeigu jau tokią įžymybę komunistai siunčia į eilinį ant gatvės kampo mitingą, reikia suprasti, kad komunistai nepaprastai įsvarbina šiuos balsavimus, — sako mano draugas.

Taipgi teko matyti jau kelis Amerikos Darbo Partijos mitingus gatvėse. Visur vyriausia kalbama - aiškinama svarba išlaikyti PR, jeigu nenorime ir New Yorke Taftijadų sulaukti priedui prie Taft-Hartley nacionalių pančių darbo unijoms ir pažangai.

Darbiečiai Prašo Talkos

American Labor Party bendroje veikloje dirba ir tūli lietuviai darbiečiai. Jie daugiausia talkina ALP Klubui, turinčiam savo stotį virš Republic Teatro, 402 Keap St.

Šiomis dienomis jie turi visokiausio darbo — eiti pas balsuotojus į namus, išnešioti lapelius po namus. O kas negali laipioti, gali padalyti lapelių prie subways, atviro oro mitinguose, nusinešti į šapą. Yra ir kitokių pareigų.

O rinkimų dienai prašo balsų saugotojų, taipgi kortelių dalytojų prie balsavimo stočių, šeimininkių išleisti ir pasitikti balsų saugotojus ir kortelių dalytojus su karšta kava ir gal šio to pagaminti prie kavos.

ALP klubai randasi ir daugelyje kitų dalių miesto. Nueikite į talką tenai, jeigu negalite ateiti į šį, lietuviškųjų organizacijų talkos centrą, 402 Keap St. **Dalyvis.**

Kaip Balsuosite PR?

Laisvės raštinėje dienomis, o vakarais, kada atdara, salėje, galite matyti visą balsavimų mašinos atvaizdą, pastudijuoti, kaip balsuosite už PR, kur tą PR ant mašinos rasite.

Taipgi yra American Labor Party išleistų lapelių, kuriuose suglaustai pasako, kas yra PR, kam svarbu tą balsavimų sistemą palaikyti, ir yra atspausdintas tas atvaizdas, sumažintoje formoje. Visi, kam svarbu PR, dabar turėtų turėti, skleisti tuos lapelius.

Tų pačių dalykų galite klausti bile kurioje artimiausio jums ALP klubo patalpoje. Jie mielai paaiškins.

Keturis Metus Sekioję Čekių Falsifikuotojus; Dabar Suėmė

Visų rytinių valstijų policija žinojo, kad kur nors, kas nors, su centru New Yorke, padirbinėjo falšyvus čekius, apgaudinėjo svietą ir sau darėsi iš to pelną. Tų sukčių ieškinėjo, bet vis nerado.

Šiomis dienomis areštavo Mr .ir Mrs. James ir Barbara Maloney, gyvenusius viešbutyje, W. 71st St., New Yorke. Gal būt tame ir buvo tas negalėjimas surasti. Yra paprasta blogdarių ieškoti tarp paprasčiokų, kur jų randama mažiausia. Ponai Maloney atrodę poniškai ir gyvenę taip pat. Jie ir po arešto paleisti tik po $1,500 kaucijos vienas ir $500 kitas.

O apsukę jie žmones, anot FBI raportų, ant apie $50,000. Jie vartoję 24 skirtingus vardus "popierinių"—nesamų firmų ir vardan jų gaudavę visokių prekių.

Pusantro sunkvežimio prekių išvežę iš Malonių buto.

Čekius jie iškeisdavę labai atsargiai. Mrs. Malone, knygvedė real estate firmai, vesdavusi sąrašą visų iškeistų čekių.

Areštuotas ir šaukiamas liūdyti prieš Malones spaustuvininkės savininkas Joseph D'Amato, turįs šapą 438 Fourth Ave., Brooklyne. Jis spausdinęs Malonėms tuos visokiausiais vardais kompanijų čekius.

Vėl Pakėlė Pieno Kainas ir Pelnus

Pieno kainos dar pakeltos po centą ant kvortos pradedant spalių 27-ta. Tai jau antrasis pakėlimas bėgiu mėnesio laiko, viso 50 nuošimčių daugiau nuo buvusių OPA kainų.

Pakėlimą kol kas paskelbė Borden ir Sheffield. Jų kainos krautuvėse dabar bus po 22 centus (be bonkos depozito). Be abejo, jas paseks ir kitos, mažesnės firmukės.

Savo elgėsį teisina naujuoju kontraktu su International Brotherhood of Teamsters, AFL. Jame sutiko pakelti algas po $8.50 per savaitę 13-kai tūkstančių pieno išvežiotojų ir pieninėse dirbančiųjų žmonių. Jeigu nebūtų išpildę reikalavimo, unija žadėjo skelbti streiką.

Ar Reikėjo Kelti Kainas?

Duomenys rodo, jog nereikėjo. Kompanijos nuo kiekvieno kėlimo kainų gavo ekstra pelno, nors net OPA laikais jo turėjo pakankamai, kad išsiversti.

Šis pakėlimas po centą ant kvortos duos kompanijoms (už 4 milionus kas dieną pristatomų miestui kvortų pieno) $280,000 ekstra per savaitę. Pakeltomis algomis jos išmokės $110,500. O likusieji $169,500 bus ekstra pelnas — po tiek kas savaitę. Bus naujų kandidatų į milionierius.

Ir bus daug bedančių, krypstančiais kaulais ir su kitais negalavimais biednuomenės vaikų.

Pirmesnieji Ekstra Pelnai

Rugsėjo mėnesį firmos panaudojo pakėlimą po $9.50 per savaitę algos 121 inžinieriui kaipo priežastį kelti pieno kainas po centą ant kvortos. Firmos gavo po $280,000 ekstra per savaitę. Inžinieriams išmokėjo $1,149.50 per savaitę, firmoms liko po $278,850.50 kas savaitė.

Paskui, spalių mėnesį, vėl kėlė po centą kvortą. Šį kartą, sakė, reikėsią farmeriams pridėti. Bet farmeriams pridėjo tik po pusę cento, o firmoms iš to lieka po $140,000 ekstra kas savaitė.

Iš visų paskiausių pakėlimų kompanijos dabar gauna arti milionuką — $840,000 — per savaitę daugiau. Iš to išmoka farmeriams ir darbininkams $260,000. O likusieji virš pusė miliono kas savaitė — 580 tūkstančių — liekasi firmų išduose.

Dienraščio Laisvės KONCERTAS

Įvyks Sekmadienį

LAPKRIČIO 9 NOVEMBER

Labor Lyceum

949 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y.

ĮŽANGA $1.00 IR $1.50

VIEN TIK ŠOKIAMS ĮŽANGA 60c.

STASYS KUZMICKAS, Bosas

Jis yra dalyvavęs koncertuose visose didžiausiose Amerikos lietuvių kolonijose. Tai stiprus ir gerai išlavintas balsas.

GEORGE KAZAKEVIČIUS

Aido Choro Mokytojas

Jis pasiryžusiai darbuojasi prirengimui Aido Choro Laisvės koncertui.

LONGINAS BUINIS

Žymus smuikininkas, mažai girdėtas tarp lietuvių gros solus šiame mūsų dienraščio koncerte.

LENKŲ ŠOKIKŲ GRUPĖ

Dalyvaus lenkų šokikų grupė, kuri jau ne kartą yra pasižymėjus Carnegie Salėje. Pirmu kartu jie dalyvaus lietuvių koncerte.

ALBERTAS VASILIAUSKAS, Tenoras

Puikiai išsilavinęs dainininkas, daug kartų pasižymėjęs amerikoniškoj scenoj. Mes jį girdėsime Laisvės koncerte.

BIRUTA RAMOŠKAITĖ, Sopranas

Tai pasižymėjusi operų dainininkė ir vaidintoja. Ji taipgi New Yorko mieste dainuoja per radiją.

STYGŲ ANSAMBLIS "VYTURĖLIS"

Vadovaujamas EDWARDO SIDNEY-ŽIDŽIŪNO

Dalyvaus programoje su naujomis dainomis. Prie šios Stygų Orkestros taipgi yra ir dainininkų grupė, kuri skambinant sudainuos gražių Lietuvos liaudies dainų.

AIDO CHORAS

George Kazakevičius mokina Aido Chorą naujų dainų Laisvės koncertui. Visi choriečiai mokinasi-rūpinasi gerai pasirodyti Laisvės koncerte.

PAVIDIS RADIO ORKESTRA

Po koncerto bus šokiai. Gros Antano Pavidžio garsioji Radijo Orkestra.

Taipgi bus kitokių su instrumentais numerių, kuriuos paskelbsime vėliau.

Koncerto bilietai jau gatavi, prašome iš anksto įsigyti bilietus, nes sėdynės numeriuotos.

Ligoniai Subrukti Miesto Ligoninėse

Tokią padėtį išmetinėjančiai perstatė miestavųjų ligoninių komisionierius daktaras Edward M. Bernecker savo raporte majorui, dabar majoro paskelbtame. Jis sako, kad tokia padėtis yra "desperatiška" ir "nepakenčiama."

Aršiausia, sako jis, perpildyta Harlemo ligoninė. Bet padėčiai gerinti nėra pinigų, nusiskundė majoras.

Nebuvimo pinigų pamatine priežastimi yra valstijos republikonų gubernatoriaus ir seimelio nusistatymas per mažai palikti miesto reikalams iš čionai sumokamų taksais milžiniškų sumų.

Miestas sutikęs mokėti Mrs. Frances L. Lincoln iš Manchester, Conn., $15,000 už sužeidimą gatvekariui susidūrus su jų auto 1944 metais. Ji sako, kad jos vyras miręs nuo to sužeidimo už metų po nelaimės, reikalavo $75,000.

Areštavo Mokėjusį Pelningai Vestis

Keturis kart vedęsis, tik du atsiskyręs formaliai, Morris Vogel, 313 W. 48th St., New Yorke, pateko į nelaimę su ketvirtąja, kuri į "draugišką" pasitarimą tarp jo su No. 3 ir No. 4 atsivedė policiją.

Vogel, vedęsis su No. 3 liepos 16, 1946, šių metų rugsėjį sakęsis turįs išvažiuoti ilgesnei biznio reikalais kelionei. Ta kelionė buvusi vesti No. 4, Sylvią Steingesser, 152 Penn St., Brooklyne.

Sugrįžus iš medaus mėnesio, ketvirtoji išėmusi iš banko $2,000 savo vyreliui uždėti biznį. Su tais pinigais jis sugrįžo pas No. 3 ir pasisakė gerai uždirbęs. Bet... tuojau ir vėl pradirbęs, kaip jis sakęsis, ant arkliukų.

Trečiajai visa tai pasirodė keista, ji pasekiojo vyrą, susirado ketvirtąją ir pasikvietė į Taft viešbutį pasitart. Iš čia "tarimasis" jau persikėlė į policijos stotį.

Ypatinga, kad No. 3 vis dar tebeskaitanti savo "prisiegą" pavyzdingu vyru.

Harlemo republikonų klubai, prieš tos partijos viršūnių valią, remia PR.

Ketvirtadienį Susirinkimas Sudarymui Namui Talkos

Prašome visus norinčius patarimu ar kokiu darbu prisidėti prie pagerinimo Lietuvių Kultūriniam Centrui namo ir pagreitinti jo atidarymą atvykti į visų bendrą susirinkimą.

Susirinkimas įvyks spalių 30-tos vakarą, naujame name, 110-06 Atlantic Ave., kampas 110th St., Richmond Hill. Pradžia 7:30. Durys atdaros anksčiau.

Kviečiami šėrininkai ir ne šėrininkai. Sudėję į bendrą visų žinojimus ir sumanymus, pamatę kas yra ir ko trūksta, išspręsim, kas daryti, kad gražiau atrodytų, geriau tarnautų mūsų reikalams ir greičiau galėtume atidaryti.

KELRODIS

Išlipti 111th St. stotyje nuo: Jamaica Line ir Long Island Railroad.

Išlipti Greenwood St. stotyje nuo Fulton linijos Lefferts traukinio.

Vaikus iš Gaisro Išgelbėjo su Ploščiumi

Mrs. Marie Kendall ir Mrs. Ann Bavaso, gyvenančios 371 E. 31st St., Brooklyne, pamatė greta savo namų debesį dūmų ir išbėgo žiūrėti, iš kur jie eina. Dūmai buvo iš kaimynų stubos. Viena nubėgo pašaukti gaisragesius, kita surado ir pristatė kopėčias gelbėti Mrs. Thomas su vaikais. Kopėčios nesiekė buto palangės. Tuo tarpu sugrįžo antroji. Jie nusivilko ir ištiesė savo ploščių. Jos abi ploščių laikė, o Mrs. Thomas numetė po vieną savo 1 ir 5 metų mergaites. Ji pati tūlą laiką kabojo laikydamosi drabužių virvės, bet paskui, gal pavargus ar dūmais apdusinta, krito. Ją pagavo jau atvykęs gaisragesys, nesužeistą, po kritimo 20 pėdų.

Pikietuos Pieno Firmas

Šeštadienio priešpietį, 11 val., lapkričio 1-mą, Amerikos Darbo Partija skelbia masinį pikietą priešais Sheffield pieninę, Fulton ir Brooklyn Avenues, Brooklyne. Tai protestui prieš kėlimą pieno kainų. Kviečia visus, kurie nepritaria kainų kėlimui.

Pikiete moterų ir vaikų būriui vadovaus Mrs. Ada Jackson, Brooklyno darbiečių kandidatė į New Yorko Miesto Tarybą, puiki kovotoja už žmonių reikalus. Reikėtų visiems už ją balsuoti lapkričio 4-tą. Ji bus randama ėjilėje C—American Labor eilėje.

New Yorko Muziejus, Fifth Ave. ir 103rd St., pagarbai operos, filmų ir radijo žvaigždės Grace Moore išstatė parodai repliką (prilygstamai padarytą) jos buvusį persirengimo kambarį operos bute, taipgi paveikslus ir kostiumus.

Balsuosite NO, Kad Balsuoti UŽ PR

Visos darbininkiškos ir liaudies organizacijos šią savaitę įtemptai dirba už įtikinimą balsuotojų išeiti balsuoti ir balsuoti už išlaikymą PR.

Atsiminkite, balsavimai įvyks ateinančią savaitę antradienį, lapkričio 4-tą.

Ir įsitėmykite, kad išsaugoti PR, turėsite balsuoti **NO.**

Joseph Silver, kriaučius, 56 m., iššoko iš Lebanon ligoninės 9-to aukšto, kur jis gulėjo kaipo ligonis. Užsimušė.

Šiluma sekmadienį pasiekė rekordo, buvo 74 laipsniai. Pirmesnė rekordinė 26-ta spalių buvo 72 laipsniai, 1924 m.

Svečiai

Antradienį Laisvės įstaigoj lankėsi buvęs brooklynietis Mike Ramoška, iš Farmingdale, N. J.

Jis atsinaujino prenumeratą ir pridavė naują prenumeratą. Mike Ramoška, su d-ge Josephine Norvaišiene, yra partneriuose Bar & Grill biznyje. Sakosi, kad labai daug reikia dirbti, pas juos labai "busy week-ends" esą. Jų užeiga vadinasi Farmingdale Inn, randasi Farmingdale, N. J.

Linkime jiems gero pasisekimo. **L. K.**

Miesto bučeriai skundžiasi, kad dėl aukštų kainų ir bemėvasis turgaviečių departmentas savo raporte.

PARDAVIMAI

PARDAVIMAI

Parsiduoda du angliniai virtuvės pečiai, mažai naudoti ir taipgi parsiduoda "National" register, elektrikinis. Kreipkitės pas Lazauską, 337 St. Nicholas Ave., kampas Myrtle St., Brooklyn, N. Y.

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS,

Savininkas

306 UNION AVENUE

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Paul Gustas Funeral Home,

INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.

Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį

EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

August Gustas

BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(kamp. 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite

SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

GYDYTOJAS

S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais

Ir Pagal Pasitarimais.

Telefonas EVergreen 4-0203

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika

221 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel.EVergreen 7-6868

Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare

Penktadieniais Uždaryta

ADAM V. WALMUS, D.D.S.

DAKTARAS—DENTISTAS

VALANDOS:

9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.

Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.

650 5th Ave., kamp. 19th St.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. SOuth 8-5569

Didelis Išpardavimas!

Daimantai, Laikrodžiai, Platinumai ir Džiuleriai Parduodami Labai Nužemintom Kainom.

Nepaprastai Žemom Kainom!

Aukso, Platinum žiedai, Kryžiai, Laketukai, Branzalietai ir Spilkos.

Taipgi Links ir Pendants

DIDELIS SANDĖLIS IŠPARDAVIMUI STEBINANČIAI ŽEMOM KAINOM

Compaktai, Perlai, odos dirbiniai paauksuoti džiuleriai ir daugybė kitokių daiktų ir daiktelių **Nužemintom Kainom.** Religijiniai daiktai, abrozdai ir stovylukės nužemintom kainom.

Ką Tik Jūs Pirksite, Stebėsitės Kainų Nuženiminu.

ROBERT LIPTON

Jeweler

701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn.